

JOINTISZA – Jačanje saradnje između planiranja upravljanja rečnim slivom i prevencije rizika od poplava radi unapređenja statusa voda u slivu reke Tise

Izveštaj o elektronskom uključivanju zainteresovanih strana vezano za značajna pitanja u oblasti upravljanja vodama i za ažuriranji plana Integralnog upravljanja slivom reke Tise u 2019. godini

20 September 2019

Priznanje

Pripremili	Balázs Horváth, Generalna direkcija za upravljanje vodama (OVF, ERDF PP1) Jovanka Ignjatović, Stručnjak u oblasti upravljanja vodama Danko Aleksić, Stručnjak za upravljanje prirodnim resursima Arjun Avasthy, Stručnjak za komunikacije
Saradnik	Siposs Viktória, Generalna direkcija za upravljanje vodama (OVF, ERDF PP1)
Prevod	Danko Aleksić, Jovanka Ignjatović

Autori informacija i stavova iznetih u ovoj publikaciji su vodeći partner DTP projekta i svi partneri, i ne odražavaju nužno službeno mišljenje Evropske unije / Prekograničnog programa za reku Dunava. Ni institucije i organi Evropske unije / Prekograničnog programa za reku Dunava niti bilo koja osoba koja deluje u njihovo ime ne mogu biti odgovorni za upotrebu informacija sadržanih u ovoj publikaciji.

Lista skraćenica

CIS	Zajednička strategija za primenu (direktiva)
EU	Evropska unija
FD	Direktiva o poplavama (Direktiva Evropskog parlamenta i saveta 2007/60/EC od 23. oktobra 2007. godine o proceni i upravljanju rizicima od poplava)
FRMP	Plan upravljanja rizikom od poplava
ICPDR	Međunarodna komisija za zaštitu reke Dunav
ITRBMP	Integralni plan upravljanja vodama u slivu reke Tise
JPoM	Zajednički program mera
MoU	Memorandum o razumevanju
NGO	Nevladina organizacija
PIPS	Uključivanje javnosti i strategija učešća javnosti
PP EG	Stručna grupa za učešće javnosti
RBD	Vodno područje
RBM	Upravljanje rečnim slivom
RBMP	Plan upravljanja rečnim slivom
SH	Zainteresovana strana
SWMI	Značajna pitanja u oblasti upravljanja vodama
TRB	Sliv reke Tise
UNECE	Ekonomska komisija za Evropu pri Ujedinjenim nacijama
WFD	Okvirna direktiva o vodama (Direktiva Evropskog parlamenta i saveta 2000/60/EC koja uspostavlja okvir za zajedničko delovanje u oblasti upravljanja vodama)
WWT	Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda

Sadržaj

PRIZNANJE	2
LISTA SKRAĆENICA	4
SADRŽAJ	5
SAŽETAK	6
1 UVOD	8
1.1 CILJEVI I PRAVNI OKVIR ZA UKLJUČIVANJA ZAJNTERESOVANIH STRANA	8
1.2 ZAJNTERESOVANE STRANE U JOINTISZA PROJEKTU	8
1.3 UKLJUČIVANJE ZAJNTERESOVANIH STRANA U IZRADU ITRBM PLANA, AŽURIRANOG TOKOM 2019. GODINE	10
1.3.1 <i>Elektronski upitnik</i>	10
1.4 RAZVOJ I UPOTREBA IZVEŠTAJA O UKLJUČIVANJU ZAJNTERESOVANIH STRANA	11
1.5 POVEZANOST SA JAVNIM KONSULTACIJAMA NA DRŽAVNOM NIVOU [AKO JE OD ZNAČAJA]	11
2 PRILOG A: ZAJNTERESOVANE STRANE	13
3 PRILOG B: PREGLED ODGOVORA I KOMENTARA	24
4 PRILOG C: REZULTATI ELEKTRONSKOG UPITNIKA	36
4.1 ELEKTRONSKI UPITNIK	36
4.1.1 <i>Ukrajina</i>	36
4.1.2 <i>Slovačka</i>	36
4.1.3 <i>Rumunija</i>	37
4.1.4 <i>Mađarska</i>	37
4.1.5 <i>Srbija</i>	37
4.1.6 <i>Ostali</i>	38
4.2.1 <i>Opšta pitanja</i>	39
4.2.3 <i>Program mera</i>	47
5 PRILOG D: ODGOVORI NA ELEKTRONSKI UPITNIK	51

Sažetak

Elektronski upitnik JOINTISZA projekta ima za cilj prikupljanje mišljenja i preporuka različitih zainteresovanih strana o problemima i rešenjima vezanim za najznačajnija pitanja u oblasti upravljanja vodama a time i ažuriranje Integralnog plana upravljanja vodama u slivu reke Tise (ITRBMP) u 2019. godini.

Uvodne napomene o celokupnom procesu uključivanja zainteresovanih strana date su u poglavlju broj 1.

Spisak zainteresovanih strana u slivu reke Tise dat je u prilogu A.

Pregled dobijenih komentara i odgovora kao i rezultata i zaključaka, kako po pojedinačnim državama tako i za ceo sliv reke Tise, dat je u prilogu B.

Dobijeni rezultati elektronskog upitnika i zaključci po državama kao i njihov grafički prikaz dati su u prilogu C.

U prilogu D prikazani su svi dobijeni odgovori.

Poziv za učešće poslat je svim zainteresovanim stranama (prilog A) putem objave je na internet stranici projekta i distribuiran korišćenjem individualnih profesionalnih kontakata eksperata sa kojima je stupljeno u kontakt tokom primene projekta.

Ukupno 27 osoba popunilo je upitnik na temu četiri značajna pitanja u oblasti upravljanja vodama (SWMI), koja predstavljaju glavne pritiske i mogu da dovedu do izmena statusa površinskih voda na koje se fokusira ažurirani ITRBM.

Rezultati elektronskog upitnika pokazuju da na nivou celog sliva reke Tise 96% učesnika smatra da i zagađenje organskim materijama i zagađenje nutrijentima predstavljaju značajna pitanja u oblasti upravljanja vodama. Istovremeno, 85% učesnika značajnim pitanjem u oblasti upravljanja vodama smatra zagađenje opasnim materijama, dok 92% učesnika isti značaj pridaje hidromorfološkim promenama.

Identifikovana značajna pitanja u oblasti upravljanja vodama (SWMI) rangirana su na sledeći način:

- Što se tiče zagađenja organskim materijama (OP), prečišćavanje komunalnih otpadnih voda smatra se najznačajnijim, a zatim slede poljoprivredne aktivnosti;
- Poljoprivredne aktivnosti i prečišćavanje sanitarnih voda identifikovani su kao najznačajnija pitanja vezano za zagađenje nutrijentima/hranjljivim materijama (NP);
- Što se tiče zagađenja opasnim materijama (HP), kontaminacija koja potiče iz industrije kao i odsustvo odgovarajućeg nadzora i kontrole smatraju se najznačajnijim pitanjima, a za njima slede rudarstvo i poljoprivredne aktivnosti; i
- Hidromorfološke promene naglašene su kao prioritetno pitanje koje može da utiče na status planom obuhvaćenih vodnih tela u slivu, zatim sledi prisustvo hidrotehničkih objekata i zahvatanje vode, kao i aktivnosti vezane za upravljanje poplavama.

Vežano za predloženi zajednički program mera (JPoM), 93% učesnika smatra da su predložene mere dovoljne za postizanje dobrog statusa po pitanju zagađenja organskim materijama, dok 70% učesnika smatra da su mere predložene za postizanje dobrog statusa u odnosu na zagađenja

nutrijentima i opasnim materijama dovoljne. Istovremeno, svega 54% učesnika veruje da mere predložene u oblasti hidromorfologije mogu dati željene rezultata.

Što se tiče dodatnih mera koje treba preduzeti kako bi se poboljšao ili očuvao trenutni status voda, učesnici su naglasili sledeće:

- Vežano za zagađenje organskim materijama, jačanje pravnog i institucijalnog okvira navedeno je kao najznačajnija mera, a zatim slede mere koje se odnose na upravljanje komunalnim otpadnim vodama, podizanje kapaciteta i obrazovne aktivnosti, kao i ekonomske mere;
- Što se tiče mera koje se odnose na zagađenje nutrijentima, poboljšano upravljanje vodama kako u praksi, tako i u procesu donošenja odluka smatraju se najznačajnijom merom, zatim sledi razvoj i jačanje mera u poljoprivredi;
- Vežano za zagađenje opasnim materijama, poboljšano upravljanje vodama kako u praksi, tako i u procesu donošenja odluka smatraju se najznačajnijom merom, zatim sledi hitno poboljšanje postojećeg sistema nadzora; i
- Hidromorfolška pitanja treba rešavati intenzivnim korišćenjem prirodnih retenzija, posle čega treba da slede različite mere fokusirane na popravljavanje statusa i smanjenje uticaja postojećih hidromorfolških promena u slivu reke Tise.

Svi učesnici smatraju količinu vode važnim pitanjem u celom slivu reke Tise, a njih 96% veruje da količinu vode treba uvrstiti među značajna pitanja u oblasti upravljanja vodama u budućnosti. Vežano za trenutni status voda, jedna trećina učesnika smatra da su postignuti rezultati dobri, jedna trećina ne zna, dok ostatak veruje da bi rezultati trebali biti mnogo bolji.

1 Uvod

1.1 Ciljevi i pravni okvir za uključivanja zainteresovanih strana

JOINTISZA projekat posvećuje značajnu pažnju preuzetoj obavezi aktivnog učešća javnosti u procesu donošenja odluka. JOINTISZA projekat veruje da učešće javnosti vodi ka širokoj podršci donetim odlukama i povećanju efikasnosti njihove primene.

“Osnovna svrha učešća javnosti jeste unapređenje donošenja odluka kroz pružanje garancija da su odluke donete na osnovu uvažavanja znanja, iskustva i naučnih dokaza, da su na odluke uticali mišljenja i iskustva onih na koje će one uticati, da su inovativne i kreativne mogućnosti uzete u obzir i da su novousvojeni predlozi izvodljivi i javnosti prihvatljivi.” (CIS Radna grupa 2.9, 2003¹)

Uključivanje i učešće javnosti obezbeđuje transparentnost u različitim fazama donošenja odluka kroz informisanje javnosti o aktivnostima i odlukama koje su ili koje će tek biti sprovedene. Pored toga, ono donosiocima odluka pruža mogućnost da steknu kako uvid u različite poglede tako i nova znanja, da razumeju brige i očekivanja uključene javnosti kao i da prikupe informacije i podatke potrebne za bolje planiranje i odlučivanje a što je od koristi svima jer vodi do trajnijih rešenja.

JOINTISZA projekat konsultovao je zainteresovane strane tokom celokupnog ciklusa svojih aktivnosti. Države u slivu reke Tise, zajedno sa ostalim podunavskim zemljama, obavezale su se da primenjuju EU legislativu u okviru ICPDR. Stoga, dve osnovne EU direktive koje pružaju pravni i strateški okvir za informisanje i uključivanje javnosti u razvoj planova rečnih sliva jesu: Okvirna direktiva o vodama (WFD) i Direktiva o poplavama (FD). Pored toga, postoji i obaveza primene nekoliko međunarodnih sporazume čije su potpisnice države iz sliva reke Tise.

Pristup informacijama predstavlja osnovu za učešće javnosti jer obezbeđuje da i šira javnost i sve identifikovane zainteresovane strane redovno i aktivno dobijaju informacije tokom celog procesa pripreme plana upravljanja rečnim slivom (i primene projekta). Ovo ima za cilj da se javnosti i zainteresovanim stranama pruže adekvatne informacije o planiranim merama i napretku u njihovom sprovođenju, kako bi se osiguralo njihovo uključivanje.

1.2 Zainteresovane strane u JOINTISZA projektu

Sliv reke Tise najveći je podsliv sliva reke Dunav. Ima slivnu površinu od 156,869 km² i zahvata teritorije Ukrajine, Rumunije, Slovačke, Mađarske i Srbije. Obezbeđuje uslove za život za svojih 12,5 miliona stanovnika kroz snabdevanje koriznika vodom za pićevodom, za poljoprivredu, šumarstvo, pašnjake, rudarstvo, za rečnu plovidbu i proizvodnju energije. Sliv Tise sa svojim bogatim biodiverzitetom i ekološkim karakteristikama predstavlja važan evropski resurs.

Tokom analize zainteresovanih strana, napravljena je detaljna lista važnih pitanja, briga i uticaja zainteresovanih strana na osnovu ekspertske procene i namenski razvijenog upitnika. Na ovaj način je ispitano i to kako će, ili kako bi predloženi plan upravljanja uticati na zainteresovane strane i kakvu formu učešća oni žele odnosno očekuju. Zainteresovane strane grupisane su kategorije prikazane u nastavku teksta a konačna lista zainteresovanih strana data je u prilogu A

¹ CIS Radna grupa 2.9, 2003, Zajednička strategija implementacije Okvirne direktive o vodama (2000/60/EC) (Br. 8.), Vodič, Office for Official Publications of the European Communities, Luxembourg

- a. Državne institucije i organizacije na međunarodnom nivou, u slivu reke Tise i na nivou podslivova (uključujući nacionalne i lokalne nivoe)
 - Donosioci odluka koje utiču na razvoj nacerta ITRBM plana ili oni koji imaju uticaj na planiranje i donošenje odluka
 - Državni organi na nacionalnom nivou u slivu reke Tise zaduženi za RBM planiranje
 - Državne institucije na nacionalnom nivou koje mogu sprovesti aktivnosti koje se odnose na RBM planiranje u slivu reke Tise ili koje mogu imati neku vrstu uticaja u području sliva:
 - Narležna ministarstva (zaštite životne sredine, voda, poljoprivrede, industrije, zdravlja, finansija, transporta, unutrašnjih poslova, vanrednih situacija, spoljnih poslova, razvojne agencije i sl.),
 - Predstavnici saveta rečnog sliva ili komiteta (na nivou podslivova),
 - Tela na nivou EU koja su od značaja po pitanjima RBM planiranja (Direktorat za životnu sredinu - DG Environment),
 - Međunarodne organizacije i njihove ekspertske grupe (Međunarodna komisija za zaštitu reke Dunav – ICPDR, Sekretarijat Karpatske konvencije, Dunavska komisija, itd.),
 - Zvaničnici u okviru Dunavske strategije, koordinatori priritetnih oblasti (PA) iz država sliva Tise (nacionalni, regionalni).
 - Tela zadužena za sprovođenje ITRBMP
 - Nadležne državne institucije za upravljanje vodama kao npr. Generalni direktorat za upravljanje vodama (OVF – Mađarska), Rumunijavode, Srbijavode itd. i druge relevantne institucije u slivu reke Tise,
 - Organizacije u oblasti upravljanja vodama,
 - Državne institucije nadležne za odbranu od poplava i posledica suše, uključujući i navodnjavanje,
 - Javna vodoprivredna preduzeća i preduzeća za snabdevanje vodom,
 - Bilateralne komisije u oblasti upravljanja vodama u slivu reke Tise,
 - Nacionalni parkovi, rezervati prirode, Natura 2000 područja,
 - Institucije koje se bave pitanjima klimatskih promena.
- b. Lokalne i regionalne institucije vlasti, njihova udruženja na regionalnom i nivou podslivova (uključujući državni i lokalni nivo)
 - Zajednice opština u slivu reke Tise; opštinski i regionalni organi vlasti,
 - Regionalne institucije u EU, Evropski komitet regiona, Inter-regionalna grupa "Karpati",
 - Evropske grupe u oblasti teritorijalne saradnje u slivu reke Tise.
- c. Nevladine organizacije i njihove mreže na međunarodnom nivou, nivou sliva i nivou podslivova (uključujući državni i lokalni nivo)
 - Zainteresovane nevladine organizacije i njihove mreže koje funkcionišu na nivou sliva ili na nacionalnom i lokalnom nivou, a bave se oblastima od značaja za ovu temu kao i druge međunarodne organizacije uključene u aktivnosti u regionu Tise,
 - Organizacije koje se bave pitanjima biodiverziteta, močvara i zaštite prirode,
 - Grupe aktivne u oblasti klimatskih promena,
 - Korisnici vode (udruženja snabdevača vodom, institucije koje se bave rekreacijom, ribolovom, i sl.),
 - Nacionalna udruženja poljoprivrednika u slivu reke Tise.
- d. Istraživačke institucije, univerziteti i akademina
 - Istraživački centri i fakulteti koji se bave temama od značaja za RBM planiranje u slivu reke Tise,

- Institucije koje se bave pitanjima biodiverziteta, močvara i zaštite prirode,
 - Institucije koje se bave pitanjima odbrane od poplava i posledica suše,
 - Institucije koje se bave pitanjima klimatskih promena,
 - Međunarodni projekti kao i najznačajniji projekti na državnom nivou koji imaju ili mogu imati uticaj na vodena tela u slivu reke Tise, koji takođe mogu biti od značaja za RBM planiranje.
- e. Industrija (privatni i javni sektor i njihova udruženja)
- Industrijski subjekti, privatne i javne kompanije ili njihova udruženja, koji sprovode značajne ekonomske aktivnosti i imaju ili mogu imati uticaj na sliv reke Tise kroz emisije koje potiču iz njihovih aktivnosti (npr. farmaceutska industrija, hemijska industrija, rudarstvo itd.),
 - Navigacija,
 - Turizam.
- f. Poljoprivreda (poljoprivredni proizvođači i njihova udruženja)
- Značajni poljoprivredni akteri aktivni u slivu reke Tise.
- g. Mediji
- Nacionalni, regionalni i lokalni mediji
- h. Ostali (međunarodni projekti kao i/ili najznačajniji projekti na državnom nivou koji imaju ili mogu imati uticaj u slivu reke Tise a od značaja za RBM planiranje)

1.3 Uključivanje zainteresovanih strana u izradu ITRBM Plana, ažuriranog tokom 2019. godine

JOINTISZA projekat uključuje zajedničke napore pet država koje se nalaze u slivu reke Tise – Ukrajine, Slovačke, Mađarske, Srbije i Rumunije. Fokusiran je na međusobnu povezanost dva ključna aspekta upravljanja vodama – upravljanje rečnim slivom (RBM) i zaštita od poplava – pri čemu uključuje zainteresovane strane kao ključne aktere u procesu RBM planiranja u slivu reke Tise. Glavni rezultat projekta biće ažurirani nacrt drugog Integralnog plana upravljanja vodama u slivu reke Tise (ITRBMP) pripremljen u skladu sa Okvirnom direktivom o vodama EU, a koja obuhvata i osnovne aspekte upravljanja rizicima od poplava naglašene u Direktivi o poplavama EU.

1.3.1 Elektronski upitnik

Veoma je važno postići „odgovarajući hemijski i ekološki status (ili potencijal)“ svih površinskih voda i „odgovarajući hemijski i kvantitativni status“ podzemnih voda, kao i sprečiti pogoršavanje statusa svih površinskih i podzemnih voda. Kako bi se identifikovali problemi i preduzele neophodne mere za postizanje prethodno pomenutih ciljeva, pet država u slivu reke Tise zajednički su pripremile nacrt Integralnog plana upravljanja vodama u slivu reke Tise (ITRBMP) u okviru JOINTISZA projekta.

Elektronski upitnik je imao za cilj da prikupi mišljenja i preporuke različitih zainteresovanih strana o problemima i rešenjima vezanim za identifikovana značajna pitanja u oblasti upravljanja vodama kao i da predloži zajednički program mera u okviru ažuriranog ITRBM plana.

Ukupno 27 osoba popunilo je upitnik koji se odnosi na četiri značajna pitanja u oblasti upravljanja vodama (SWMI), koja predstavljaju glavne pritiske i mogu da utiču na status površinskih voda

na koje se fokusira ažurirani ITRBM plan. Pitanja i relevantni podaci dati su u prilogima B i C ovoga izveštaja.

1.4 Razvoj i upotreba Izveštaja o uključivanju zainteresovanih strana

U okviru JOINTISZA projekta trenutno je u toku rad na pripremi 2. Integralnog plana upravljanja vodama u slivu reke Tise, pri čemu je, kroz radionice i elektronski upitnik, postignut i visok nivo učešća javnosti zainteresovane za pitanja upravljanja rečnim slivom i odbrane od poplava.

Elektronski upitnik, zajedno sa dokumentom pod naslovom “Najznačajniji pritisci u slivu reke Tise” i nacrtom Integralnog plana upravljanja vodama u slivu reke Tise, dostavljen je zainteresovanim stranama sa ciljem dobijanja povratnih informacija od pojedinaca i organizacija na čije interese, kako poslovne tako i one koji se tiču pitanja životne sredine, mogu uticati odluke o tome kako će vodni resursi u slivu reke Tise biti korišćeni i šticeeni, kao i pojedinaca i organizacija čije aktivnosti mogu uticati na ove vodne resurse.

Kako bi se osigurao najveći mogući stepen transparentnosti, svi komentari u kojima se zahtevaju izmene i dopune ažuriranog ITRBM plana sakupljeni su i biće detaljno obrađeni od strane eksperata ili ekspertske radne grupe JOINTISZA projekta.

Ovaj izveštaj biće objavljen uporedo sa ažuriranim ITRBM Planom za 2019. godinu. Biće dostavljen svim organizacijama i pojedincima koji su učestvovali u javnim konsultacijama a biće objavljen i na internet sajtu JOINTISZA projekta na sledećoj internet adresi: <http://www.interreg-danube.eu/approved-projects/jointisza>

1.5 Povezanost sa javnim konsultacijama na državnom nivou [ako je od značaja]

Direktno uključivanje zainteresovanih strana u JOINTISZA projektu krenulo je istovremeno sa početkom samoga projekta, organizovanjem događaja pod nazivom “JOINTISZA Otvorena vrata” sa osnovnom idejom da zainteresovanim stranama predstavi ciljeve, aktivnosti i očekivane rezultate projekta. Pored toga, ovaj je događaj podstakao diskusiju i razmenu mišljenja učesnika o tome kako projekat može dalje ojačati saradnju značajnih aktera u procesu planiranja upravljanja vodama u rečnom slivu i poboljšati status voda u slivu. Projektni tim je nastavio sa obučavanjem eksperata na temu uključivanja zainteresovanih strana u proces planiranja. Ova interakcija u procesu učenja je dokumentovana i pokrila je postojeće nedostatke u znanju o efektivnom uključivanju javnosti i metodologiji za njegovo sprovođenje, čime je značajno pomogla u planiranju i pripremi ITRBM plana, posebno uključivanjem eksperata iz oblasti komunikacija i društvenih nauka, uzimajući u obzir kako opšte stanje tako i specifičnosti pojedinačnih država.

Posle predavljanja metodologije pod nazivom Shared Vision Planning (SVP), što je dokumentovano u rezultatu 6.5.1, uz trening na prvom – nacionalnom nivou, uključivanje zainteresovanih strana nastavljeno je kroz 10 sastanaka na nacionalnim nivoima sa projektnim partnerima, a sve sa ciljem izrade Plana za uključivanje javnosti u okviru ITRBM plana na najefektniji mogući način. Prvi krug sastanaka bio je fokusiran na identifikovanje sredstava koja najviše odgovaraju očekivanom razvoju programa rada, dok je drugi krug, posle primene

odabranih metoda, bio fokusiran na diskusiju o povratnim informacijama dobijenim od zainteresovanih strana i mogućnostima njihove primene u proces planiranja.

Cilj uključivanja zainteresovanih strana na nacionalnom nivou (pripremna faza) bio je da poveže, informiše i nastavi sa:

- Izradom liste zainteresovanih strana u svih 5 država neophodnim za dalje aktivnosti,
- Prikupljanjem komentara zainteresovanih strana na temu opšteg stanja u slivu i 1. ITRBM Plana, a sa ciljem njihovog uključivanja u novi Plan.

Spisak zainteresovanih strana (prilog A) i njihova iskustva podeljeni su projektnim partnerima kako bi razumeli i organizovali konsultacije na području sliva: i) elektronske/pisane konsultacije o značajnijim pitanjima u oblasti upravljanja vodama, i ii) konsultativni sastanak za područje sliva o ITRBM Planu i Zajedničkom programu mera. Dokument izrađen uz podršku projektnih partnera i zainteresovanih strana znatno je olakšao uključivanje zainteresovanih strana elektronskim putem na temu značajnih pitanja u oblasti upravljanja vodama i ažuriranje ITRBM Plana tokom 2019. godine. Uključivanje zainteresovanih strana elektronskim putem predstavlja značajan deo celoga projekta pa je stoga njegov tok detaljno prikazan, analiziran i objašnjen u sledećim poglavljima ovoga izveštaja.

Prilog A: Zainteresovane strane

2 Prilog A: Zainteresovane strane

Pod zainteresovanim stranama podrazumevamo predstavnike grupa, institucije ili pojedince koji imaju određeni jasan interes u procesu donošenja odluka koje se tiču ITRBM Plana. Ovi interesi mogu da budu različite prirode: ekološki, ekonomski, društveni, kulturni, rekreacioni ili neki drugi, pravno ili drugačije definisani. Sam termin “zainteresovana strana”, u širem smislu i u kontekstu RBM planiranja, može se dodatno definisati kao neko ko ima određene uticaje na ishod procesa donošenja odluka ili određena znanja, iskustva, informacije ili sprovodi aktivnosti koje mogu biti od koristi za proces donošenja odluka, itd.

Ciljne grupe koje su bile aktivno uključene ili pozvane na elektronske konsultacije navedene su u tabeli 2.1

Tabela 2.1 Zainteresovane strane

No	Šifra	Zainteresovane strane	Organizaja
1	HU1	Water Management Advisory Bodies- regional level	Trans-Tisza Water Management Council
2	HU2	Member of Water Management Advisory Bodies- regional level	Prime Minister's Office (World Heritage)
3	HU3	Member of Water Management Advisory Bodies- regional level	Hajdú-Bihar County Directorate of the National Chamber of Agriculture
4	HU4	Member of Water Management Advisory Bodies- regional level	Hajdú-Bihar County Chamber of Engineering
5	HU5	Member of Water Management Advisory Bodies- regional level	Ministry of Interior
6	HU6	Member of Water Management Advisory Bodies- regional level	Trans-Tisza Water Management Directorate
7	HU7	Member of Water Management Advisory Bodies- regional level	General Department of Environmental Protection and Nature Conservation of District Office of Debrecen, Government Office of Hajdú-Bihar County
8	HU8	Water Management Advisory Bodies - regional level	North-Hungarian Water Management Council
9	HU9	National Park Directorates	Aggtelek National Park Directorate
10	HU10	Member of Water Management Advisory Bodies - regional level	Heves County Chamber of Engineering
11	HU11	Disaster Management Authority/Water Management Authority	Borsod-Abaúj-Zemplén County Disaster Management Directorate
12	HU12	Govt. Offices/Authorities	General Department of Environmental Protection and Nature Conservation of Government Office of District Office of Miskolc, Borsod-Abaúj-Zemplén County
13	HU13	Member of Water Management Advisory Bodies - regional level	General Department of Public Health, Government Office of Borsod-Abaúj-Zemplén County
14	HU14	Member of Water Management Advisory Bodies - regional level	General Department of Public Health, Government Office of Heves County

Prilog A: Zainteresovane strane

No	Šifra	Zainteresovane strane	Organizaja
15	HU15	National Park Directorates	Bükk National Park Directorate
16	HU16	Member of Water Management Advisory Bodies - regional level	Development of Tokaj Wine Region Nonprofit Ltd.
17	HU17	Water Management Advisory Bodies - regional level	Lower-Tisza Water Management Council
18	HU18	Water Management Advisory Bodies - regional level	Upper-Tisza Water Management Council
19	HU19	Govt. Offices/Authorities	General Department of Environmental Protection and Nature Conservation of District Office of Nyíregyháza, Government Office of Szabolcs-Szatmár Bereg County
20	HU20	Member of Water Management Advisory Bodies - regional level	Upper-Tisza Water Management Directorate
21	HU21	Member of Water Management Advisory Bodies- regional level	General Department of Agriculture, Department of Agriculture of District Office of Nyíregyháza, Government Office of Szabolcs-Szatmár Bereg County
22	HU22	Water Management Advisory Bodies - regional level	River Basin Management Planning Committee of the Körös Countryside Water Management Council
23	HU23	Disaster Management Authority/Water Management Authority	Borsod-Abaúj-Zemplén County Disaster Management Directorate
24	HU24	Local governments	Assembly of Borsod-Abaúj-Zemplén County
25	HU25	National Park Directorates	Bükk National Park Directorate
26	HU26	Non-governmental, non-political organizations and institutions - Agriculture, industry, trade and chambers	National Federation of Agricultural Cooperatives and Producers
27	HU27	Non-governmental, non-political organizations and institutions	Greenpeace Hungary Association
28	HU28	Govt. Offices/Authorities	General Department of Environmental Protection and Nature Conservation of District Office of Debrecen, Government Office of Hajdú-Bihar County
29	HU29	Govt. Offices/Authorities	General Department of Environmental Protection and Nature Conservation of District Office of Békéscsaba, Government Office of Békés County
30	HU30	Govt. Offices/Authorities	General Department of Environmental Protection and Nature Conservation of District Office of Nyíregyháza, Government Office of Szabolcs-Szatmár Bereg County
31	HU31	Scientific and educational institutions	National Agricultural Research and Innovation Centre - Research Institute for Fisheries and Aquaculture
32	HU32	Local governments	Assembly of Csongrád County
33	HU33	Scientific and educational	University of Debrecen. Department of

Prilog A: Zainteresovane strane

No	Šifra	Zainteresovane strane	Organizaja
		institutions	Hydrobiology
34	HU34	Local governments	Assembly of Hajdú-Bihar County
35	HU35	Scientific and educational institutions	Hungarian Academy of Sciences, Centre for Ecological Researches, Danube Research Institute, Department of Tisza River Research
36	HU36	Local governments	Assembly of Szabolcs-Szatmár-Bereg County
37	HU37	National Park Directorate	Hortobágy National Park Directorate
38	HU38	Water Management Advisory Bodies - regional level	Tisza Sub-River Basin Water Management Council
39	HU39	Non-governmental, non-political organizations and institutions	Alliance for Living Tisza
40	HU40	Non-governmental, non-political organizations and institutions	Carpathians-Tisza International Development Association
41	HU41	Non-governmental, non-political organizations and institutions - Agriculture, industry, trade and chambers	Hungarian Chamber of Agriculture
42	RO1	Govt. Offices/Authorities	Oradea City Hall
43	RO2	Govt. Offices/Authorities	Anif Satu Mare
44	RO3	Non-governmental, non-political organizations and institutions - Nature, environment and sports	Excelsior Association
45	RO4	NP Directorates	National Park Rodnei Mountains Administration
46	RO5	Govt. Offices/Authorities	Environmental Protection Agency - Cluj
47	RO6	Non-governmental, non-political organizations and institutions - Nature, environment and sports	ONG Hobby Club Jules Verne
48	RO7	Disaster Mgm/Water Mgm Authorities	ISUJ Arad
49	RO8	Disaster Mgm/Water Mgm Authorities	Water Basin Administration - Crisuri
50	RO9	Significant water users	Aquatim
51	RO10	Govt. Offices/Authorities	Public Health Agency - Cluj
52	RO11	Govt. Offices/Authorities	Boghis Town Hall (Salaj County)
53	RO12	Non-governmental, non-political organizations and institutions - Nature, environment and sports	WWF
54	RO13	Govt. Offices/Authorities	County Council Cluj
55	RO14	Disaster Mgm/Water Mgm Authorities	Water Basin Administration - Somes - Tisza
56	RO15	Non-governmental, non-political organizations and institutions - Nature, environment and sports	Center for Protected Areas and Sustainable Development -Bihor
57	RO16	Non-governmental, non-political organizations and institutions - Nature, environment and sports	Heidenroslein Association
58	RO17	Scientific and educational institutions	Banat National Museum

Prilog A: Zainteresovane strane

No	Šifra	Zainteresovane strane	Organizaja
59	RO18	Non-governmental, non-political organizations and institutions - Nature, environment and sports	Transylvanian Carpathian Society
60	RO19	NP Directorates	Lunca Muresului Natural Park Administration
61	RO20	Govt. Offices/Authorities	Tamaseu Town Hall
62	RO21	Govt. Offices/Authorities	Socodor Town Hall
63	RO22	Non-governmental, non-political organizations and institutions - Nature, environment and sports	Verde 2000 Foundation
64	RO23	Non-governmental, non-political organizations and institutions - Nature, environment and sports	Educational-Ecologic Association Ecotransilvania
65	RO24	Non-governmental, non-political organizations and institutions - Nature, environment and sports	Milvus Association
66	RO25	Disaster Mgm/Water Mgm Authorities	Inspectorate for Emergency Situations Crisana (Bihar County)
67	RO26	NP Directorates	Maramuresului Mountains Natural Park
68	SRB1	Water Mgm Bodies	Public Water Management Company Vode Vojvodine
69	SRB2	Water Mgm Bodies	Public Water Management Company Vode Vojvodine
70	SRB3	Water Mgm Bodies	Public Water Management Company Vode Vojvodine
71	SRB4	Water Mgm Bodies	Public Water Management Company Vode Vojvodine
72	SRB5	Water Mgm Bodies	Public Water Management Company Vode Vojvodine
73	SRB6	Water Mgm Bodies	Public Water Management Company Vode Vojvodine
74	SRB7	Govt. Offices/Authorities	Ministry of Agriculture, Forestry and Water Management, Directorate For Water
75	SRB8	Govt. Offices/Authorities	Ministry of Agriculture, Forestry and Water Management, Directorate For Water
76	SRB9	Govt. Offices/Authorities	Provincial Secretariat for Agriculture, Water Management and Forestry
77	SRB10	Govt. Offices/Authorities	Provincial Secretariat for Urban Planning and Environmental Protection
78	SRB11	NGO	Cooperative Alliance of Vojvodina
79	SRB12	NGO	WWF Serbia
80	SRB13	NGO	World and Danube
81	SRB14	Govt. Offices/Authorities	Ministry of Agriculture, Forestry and Water Management, Directorate For Water
82	SRB15	Scientific and educational institutions	University of Novi Sad, Faculty of Agriculture, Department of Water Management
83	SRB16	Scientific and educational	University of Novi Sad, Faculty of

Prilog A: Zainteresovane strane

No	Šifra	Zainteresovane strane	Organizaja
		institutions	Agriculture, Department of Water Management
84	SRB17	Scientific and educational institutions	University of Novi Sad, Faculty of Agriculture
85	SRB18	Scientific and educational institutions	University of Novi Sad, Faculty of Agriculture
86	SRB19	Scientific and educational institutions	Institute for Nature Conservation of Vojvodina Province
87	SRB20	Scientific and educational institutions	Institute for Nature Conservation of Vojvodina Province
88	SRB21	Scientific and educational institutions	Institute for Nature Conservation of Vojvodina Province
89	SRB22	Scientific and educational institutions	Institute for Nature Conservation of Vojvodina Province
90	SRB23	Scientific and educational institutions	Institute for Nature Conservation of Vojvodina Province
91	SRB24	Scientific and educational institutions	Institute for Nature Conservation of Vojvodina Province
92	SRB25	Forest Public Company	“Vojvodinašume” Public Company
93	SRB26	Forest Public Company	“Vojvodinašume” Public Company
94	SRB27	Forest Public Company	“Vojvodinašume” Public Company
95	SRB28	Forest Public Company	“Vojvodinašume” Public Company
96	SRB29	Forest Public Company	“Vojvodinašume” Public Company
97	SRB30	NGO	Ecological Movement of Vrbas
98	SRB31	NGO	Fishing Alliance Vojvodine
99	SK1	Water Mgm Authorities	Water Research Institute
100	SK2	Significant water users	Slovak Water Management Enterprise
101	SK3	Water Mgm Authorities	Slovak Hydrometeorological Institute
102	SK4	Local governments	Ministry of Environment (Water Directorate)
103	SK5	Local governments	Forests of the Slovak Republic
104	SK6	Non-governmental, non-political organizations and institutions - Agriculture, industry, trade and chambers	GWP Slovensko
105	SK7	Local governments	Ministry of Environment (Nature Protection, biodiversity and Landscape Directorate)
106	SK8	Non-governmental, non-political organizations and institutions - Agriculture, industry, trade and chambers	BirdLife Slovakia
107	SK9	Academia	Slovak Academy of Science, Institute of Hydrology (Research Base Michalovce)
108	SK10	Non-governmental, non-political organizations and institutions - Agriculture, industry, trade and chambers	State Nature Conservancy of the Slovak Republic
109	SK11	Local governments	Ministry of the Environment of the Slovak Republic, Ramsar Administrative

Prilog A: Zainteresovane strane

No	Šifra	Zainteresovane strane	Organizaja
			Authority
110	SK12	Water Mgm Authorities	State Nature Conservancy of the Slovak Republic Latorica
111	SK13	Non-governmental, non-political organizations and institutions - Agriculture, industry, trade and chambers	Regional development agency Dolny Zemplin
112	SK14	Academia	Technical University of Košice, Faculty of Mining, Ecology, Process Control and Geotechnologies
113	SK15	Local governments	Ministry of Agriculture and Rural Development
114	SK16	Non-governmental, non-political organizations and institutions - Agriculture, industry, trade and chambers	National Agricultural and Food Centre Slovakia - Soil Science and Conservation Research Institute
115	SK17	Academia	State Geological Institute of Dioníz Štúr
116	SK18	Non-governmental, non-political organizations and institutions - Agriculture, industry, trade and chambers	Slovak agricultural and Food Chamber
117	SK19	Academia	Slovak University of Technology in Bratislava
118	UA1	Govt. Offices/Authorities	Baranyntsi United territorial community
119	UA2	Govt. Offices/Authorities	Beregovo city council
120	UA3	Govt. Offices/Authorities	Beregovo forest farm
121	UA4	Govt. Offices/Authorities	Beregovo rayon council
122	UA5	Govt. Offices/Authorities	Beregovo rayon state administration
123	UA6	Govt. Offices/Authorities	Chop City council
124	UA7	Govt. Offices/Authorities	Communal enterprise "Rahivteplo"
125	UA8	Govt. Offices/Authorities	Department of agricultural development of Zakarpats'ka oblast state administration
126	UA9	Govt. Offices/Authorities	Department of economic development and trade of Zakarpats'ka oblast state administration
127	UA10	Govt. Offices/Authorities	Department of environmental protection of oblast state administration
128	UA11	Govt. Offices/Authorities	Department of finance of Zakarpats'ka oblast state administration
129	UA12	Govt. Offices/Authorities	Department of infrastructure, housing maintenance and utilities of Zakarpats'ka oblast state administration
130	UA13	Govt. Offices/Authorities	Department of State Service of emergency situations
131	UA14	Govt. Offices/Authorities	Department of urban development and architecture of Zakarpats'ka oblast state administration
132	UA15	Govt. Offices/Authorities	Dobzhans'ke forest-hunting enterprise
133	UA16	Govt. Offices/Authorities	Enterprise «Svalyava forest farm»
134	UA17	Govt. Offices/Authorities	Enterprise «Volovets forest farm»

Prilog A: Zainteresovane strane

No	Šifra	Zainteresovane strane	Organizaja
135	UA18	Govt. Offices/Authorities	Gan'kovytska village council
136	UA19	Govt. Offices/Authorities	Geology and hydrogeological centre, Zakarpats'ka oblast
137	UA20	Govt. Offices/Authorities	Hust Rayon Council
138	UA21	Govt. Offices/Authorities	Hust Rayon State Administration
139	UA22	Govt. Offices/Authorities	Hust City Council
140	UA23	Govt. Offices/Authorities	Irshava rayon council
141	UA24	Govt. Offices/Authorities	Irshava rayon state administration
142	UA25	Govt. Offices/Authorities	Irshava United territorial community
143	UA26	Govt. Offices/Authorities	Mizhgir'e Rayon Council
144	UA27	Govt. Offices/Authorities	Mizhgir'e Rayon State Administration
145	UA28	Govt. Offices/Authorities	Mokryans'ke forest and hunting farm
146	UA29	Govt. Offices/Authorities	Mukachevo city administration
147	UA30	Govt. Offices/Authorities	Mukachevo rayon state administration
148	UA31	Govt. Offices/Authorities	Perechyn Rayon council
149	UA32	Govt. Offices/Authorities	Perechyn Rayon state administartion
150	UA33	Govt. Offices/Authorities	Perechyn United territorial community
151	UA34	Govt. Offices/Authorities	Polyana united territorial community
152	UA35	Govt. Offices/Authorities	Rahiv Rayon Council
153	UA36	Govt. Offices/Authorities	Rahiv Rayon State Administration
154	UA37	Govt. Offices/Authorities	Specialised forest and agrarian eneterpize "Irshavaagroforest"
155	UA38	Govt. Offices/Authorities	State ecological inspection in Zakarpats'ka oblast
156	UA39	Govt. Offices/Authorities	State enterprise «Perechyn forest farm»
157	UA40	Govt. Offices/Authorities	Svalyava city council
158	UA41	Govt. Offices/Authorities	Svalyava rayon council
159	UA42	Govt. Offices/Authorities	Svalyava rayon state administration
160	UA43	Govt. Offices/Authorities	Tyachiv city council
161	UA44	Govt. Offices/Authorities	Tyachiv forest and hunting farm
162	UA45	Govt. Offices/Authorities	Tyachiv Rayon Council
163	UA46	Govt. Offices/Authorities	Tyachiv Rayon State Administration
164	UA47	Govt. Offices/Authorities	Uzhgorod City council
165	UA48	Govt. Offices/Authorities	Uzhgorod forest-hunting enterprise
166	UA49	Govt. Offices/Authorities	Uzhgorod Rayon council
167	UA50	Govt. Offices/Authorities	Uzhgorod Rayon state administartion
168	UA51	Govt. Offices/Authorities	Velykoberesyans'ka Rayon state administartion
169	UA52	Govt. Offices/Authorities	Velykoberesyans'ka a Rayon council
170	UA53	Govt. Offices/Authorities	Velykobereznyans'k state forest enterprise
171	UA54	Govt. Offices/Authorities	Vil'hovets'ka Territorial Community
172	UA55	Govt. Offices/Authorities	Volovets rayon council
173	UA56	Govt. Offices/Authorities	Volovets rayon state administration
174	UA57	Govt. Offices/Authorities	Volovets village council
175	UA58	Govt. Offices/Authorities	Vynogradiv Rayon Council
176	UA59	Govt. Offices/Authorities	Vynogradiv Rayon State Administration
177	UA60	Govt. Offices/Authorities	Zakarpats'ka oblast state administration Department of environment
178	UA61	Govt. Offices/Authorities	Zakarpats'kyi geological department
179	UA62	Water Mgm Bodies	Beregovo city department of water

Prilog A: Zainteresovane strane

No	Šifra	Zainteresovane strane	Organizaja
			management
180	UA63	Water Mgm Bodies	Brusturyans'ke forest and hunting farm
181	UA64	Water Mgm Bodies	City communal enterprise «Mukachivvodokanal»
182	UA65	Water Mgm Bodies	Communal enterprise of Zhdeniivska village council
183	UA66	Water Mgm Bodies	Communal enterprise «ZhKO Grand» V.Bakta village
184	UA67	Water Mgm Bodies	Communal Enterprise "Burshtynoservis"
185	UA68	Water Mgm Bodies	Communal enterprise "Mizhgir'ya Industrial department of water supply and housing"
186	UA69	Water Mgm Bodies	Communal enterprise "Vody Solotvyna"
187	UA70	Water Mgm Bodies	Communal enterprise "Volovets village «Volivchyk»"
188	UA71	Water Mgm Bodies	Communal enterprise "Kobyaletske Industrial department of water supply and housing"
189	UA72	Water Mgm Bodies	Communal enterprise "Kobyletske Industrial department of water supply and housing"
190	UA73	Water Mgm Bodies	Communal enterprise "Tyachiv Industrial department of water supply and housing"
191	UA74	Water Mgm Bodies	Communal enterprise "Vynohradiv Industrial department of water supply and housing"
192	UA75	Water Mgm Bodies	Communal Enterprise «Roziivka»
193	UA76	Water Mgm Bodies	Community enterprise "Komunal-service" Velykoberesnyans'k village council
194	UA77	Water Mgm Bodies	Community Enterprise «Komunalnik»
195	UA78	Water Mgm Bodies	Community enterprise Chop Vodokanal
196	UA79	Water Mgm Bodies	Community enterprise Uzhgorod Vodokanal
197	UA80	Water Mgm Bodies	Department of the mountain rivers of Tisza Rier Management Unit
198	UA81	Water Mgm Bodies	Enterprise «Vodokanal Karpatvis"
199	UA82	Water Mgm Bodies	Irshava City Council communal water enterprise
200	UA83	Water Mgm Bodies	Private Enterprise «Express IP»
201	UA84	Water Mgm Bodies	Uzhgorod city department of water management
202	UA85	Water Mgm Bodies	Vynohradiv city department of water management
203	UA86	Business - significant water users	PJSC «Zakarpatoblenergo»
204	UA87	Business - significant water users	Farm «Konyk»
205	UA88	Business - significant water	Enterprise «Derenivs'ka kupil'''

Prilog A: Zainteresovane strane

No	Šifra	Zainteresovane strane	Organizaja
		users	
206	UA89	Business - significant water users	Agrarian company «Leanka»
207	UA90	Business - significant water users	Agrarian company Yablogruppe Zakarpattya
208	UA91	Business - significant water users	Enerprise «Perechyn Lisochemical factory»
209	UA92	Business - significant water users	Energy company «Zelena tehnologija»
210	UA93	Business - significant water users	Enerprise «Voevodino»
211	UA94	Business - significant water users	Enerprise «Lumshory»
212	UA95	Business - significant water users	Resort Krasiya owned by Lviv Railway
213	UA96	Business - significant water users	Enterprise "Uzhanski kupeli"
214	UA97	Business - significant water users	Enterprise "Recreation sport resort "Zakarpattya"
215	UA98	Business - significant water users	Agricultural society "Bereg-Kochik"
216	UA99	Business - significant water users	Private enterprise «Zhaivoronok - Pachirrt»
217	UA100	Business - significant water users	Enterprise «Chizai»
218	UA101	Business - significant water users	Farm «Artos»
219	UA102	Business - significant water users	Enterprise "Kontar"
220	UA103	Business - significant water users	Zakarpattya branch of "Druzhba" gas line
221	UA104	Business - significant water users	Enterprise «Rosynka»
222	UA105	Business - significant water users	Private Enterprise IP
223	UA106	Business - significant water users	«Borzhava» resort
224	UA107	Business - significant water users	Farm «AMOK»
225	UA108	Business - significant water users	Farm «Mochar IP»
226	UA109	Business - significant water users	Resort "Synyak"
227	UA110	Business - significant water users	Resort "Karpaty"
228	UA111	Business - significant water users	Enterprise "Zakarpattya fish farm"
229	UA112	Business - significant water users	Private enterprise «Petro Carbo Chem»
230	UA113	Business - significant water users	Farm «Meat world»

Prilog A: Zainteresovane strane

No	Šifra	Zainteresovane strane	Organizaja
231	UA114	Business - significant water users	Fish farm "Zhdymyr"
232	UA115	Business - significant water users	Resort "Sonyachne Zazarpatyya"
233	UA116	Business - significant water users	Enterprise «Suzir'ya»
234	UA117	Business - significant water users	Resort "Polyana"
235	UA118	Business - significant water users	Enterprise «Kryshtaleve dzhereło»
236	UA119	Business - significant water users	Enterprise «Ploskiv mineral waters factory
237	UA120	Business - significant water users	LLC «BIOTEC»
238	UA121	Business - significant water users	LLC «Energiya Karpat»
239	UA122	Business - significant water users	Private enterprise «Ecobat Shuravi»
240	UA123	Business - significant water users	Private enterprise «Tltctrobud»
241	UA124	Business - significant water users	LLC «RENER»
242	UA125	Business - significant water users	«Novyi riven' 2000» Farm
243	UA126	Business - significant water users	LLC «Shayans'ki mineral'ni vody»
244	UA127	Business - significant water users	«Shayan» Resort
245	UA128	Business - significant water users	LLC «Aquanove development»
246	UA129	Business - significant water users	LLC «Tepli vody»
247	UA130	Business - significant water users	Resort "Hirs'ka Tysa"
248	UA131	Non-governmental, non-political organizations and institutions - Nature, environment and sports	Beregovo society of hunters and fishermen
249	UA132	Non-governmental, non-political organizations and institutions - Nature, environment and sports	Bureau of environment and health protection
250	UA133	Non-governmental institutions - Nature, environment	Civil organization "Ecosphera"
251	UA134	Non-governmental institutions - Nature, environment	Civil organization "Forza"
252	UA135	Non-governmental institutions - Nature, environment	Civil organization «Clean bank»
253	UA136	Non-governmental institutions - Nature, environment	Civil organization All-Ukraininan Ecological League
254	UA137	Non-governmental institutions - Nature, environment	Civil organization Perechyn
255	UA138	Non-governmental institutions -	International Institute of human and

Prilog A: Zainteresovane strane

No	Šifra	Zainteresovane strane	Organizaja
		Nature, environment	global studies "Noosphaera"
256	UA139	Non-governmental institutions - Nature, environment	Rayon city council Irshava hunting and fishing farm
257	UA140	Scientific, educational institutions, protected areas	Carpathian biosphere reserve
258	UA141	Scientific, educational institutions, protected areas	Carpathian forest scientific research station
259	UA142	Scientific, educational institutions, protected areas	National nature park "Synevyr"
260	UA143	Scientific, educational institutions, protected areas	National Nature park "Uzhanskii"
261	UA144	Scientific, educational institutions, protected areas	National Nature Park «Zacharovannyi Krai»
262	UA145	Scientific, educational institutions, protected areas	Regional Landscape Park "Synyak"
263	UA146	Scientific, educational institutions, protected areas	Tyachiv rayon ecological centre for youth

Prilog B: Pregled odgovora i komentara

3 Prilog B: Pregled odgovora i komentara

Tabele koje slede daju detaljan prikaz pojedinačnih komentara koji se tiču identifikovanih značajnijih pitanja u oblasti upravljanja vodnim resursima (Tabela 3.1) i predloženog Zajedničkog programa mera u okviru 2. ITRBM Plana ažuriranog tokom 2019. godinu (Tabela 3.2), zajedno sa informacijama o tome na koju se temu odnose. Ovi komentari biće u obliku priloga uključeni u 2. ITRBM Plan ažurirani 2019. godinu. Države u slivu reke Tise uzeće ove komentare u obzir i preduzeće pojedinačne akcije na državnom nivou, u skladu sa postojećim planovima i programima, pre podnošenja ITRBM Plana institucijama nadležnim za zvaničnu ratifikaciju.

Tabele su proistekle iz elektronskog upitnika opisanog u ovome izveštaju i predstavljaju sakupljene komentare koji se odnose na prioritete među identifikovanim SWMI (ukupno 88 komentara) i predloge za dodatne mere sa ciljem rešavanja prioriternih problema (ukupno 51 komentar). U tabelama koje slede komentari su grupisani po državama.

Tabela 3.1 Značajna pitanja u oblasti upravljanja vodnim resursima (SWMI)

Br	Ref.	Komentar: Ključna pitanja?
Ukrajina		
1	Zagađenje organskim supstancama (Q1) ²	Neprečišćene komunalne otpadne vode
2	Zagađenje nutrijentima/hranjljivim materijama (Q2)	Zagađenje fosfatima
3	Zagađenje opasnim materijama (Q3)	– Zagađenja koja potiču iz havarija u rudarstvu
4	Hidromorfologija (Q4)	– Poplave – Kontinuitet rečnog toka
5	Zagađenje organskim supstancama (Q1)	Uspostavljanje sistema za prečišćavanje otpadnih voda u svakom domaćinstvu, industrijskim i neindustrijskim lokalitetima
6	Zagađenje nutrijentima/hranjljivim materijama (Q2)	– Smanjenje nivoa površinskog oticanja sa poljoprivrednih i šumskih zemljišta korišćenjem postojećih tehnologija koje utiču na strukturu zemljišta – Poboljšanje gradskih sistema upravljanja vodama
7	Zagađenje opasnim materijama (Q3)	Zagađenja iz industrije
8	Hidromorfologija (Q4)	Poljoprivreda i hidroelektrane imaju raznovrsne efekte na vodne ekosisteme, kao i hidrotehnički objekti (gasovodi kompanija koje se bave transportom gasa) kroz reke i potoke
9	Zagađenje organskim supstancama (Q1)	Kvalitet vode za piće
10	Zagađenje opasnim materijama (Q3)	Zagađenja iz industrije
11	Hidromorfologija (Q4)	Zaustaviti promene rečne morfologije
12	Zagađenje organskim supstancama (Q1)	Nedovoljno prečišćavanje komunalnih otpadnih voda
13	Zagađenje opasnim materijama (Q3)	Zagađenja koja potiču od rudarskih aktivnosti
14	Hidromorfologija (Q4)	Rečna morfologija

² Broj pitanja

Prilog B: Pregled odgovora i komentara

Br	Ref.	Komentar: Ključna pitanja?
15	Zagađenje organskim supstancama (Q1)	Problemi oticanja otpadnih voda iz stambenih kompleksa zbog neefikasnih postrojenja za prečišćavanje i sistema za sakupljanje otpadnih voda
16	Zagađenje opasnim materijama (Q3)	Zagađenja koja potiču od rudarskih aktivnosti
17	Hidromorfologija (Q4)	Promene rečne morfologije
Slovačka		
18	Zagađenje organskim supstancama (Q1)	Eutrofikacija koja utiče na vodenu faunu
19	Zagađenje nutrijentima/hranjljivim materijama (Q2)	Eutrofikacija vode i uticaj na faunu i floru
20	Zagađenje opasnim materijama (Q3)	Uticaj na faunu, lanci ishrane
21	Hidromorfologija (Q4)	Upravljanje poplava
22	Zagađenje organskim supstancama (Q1)	Nedovoljno prečišćavanje malih izvora zagađenja
23	Zagađenje nutrijentima/hranjljivim materijama (Q2)	Potreba za oštrijim propisima za poljoprivrednike
24	Zagađenje opasnim materijama (Q3)	Nedovoljan nadzor, usled čega ne znamo ko tačno ispušta zagađujuće materije, kako po vrstama tako i po količini
Rumunija		
25	Zagađenje organskim supstancama (Q1)	1. Stočne farme 2. Naseljena mesta 3. Difuzno zagađenje koje potiče iz poljoprivrede
26	Zagađenje nutrijentima/hranjljivim materijama (Q2)	1. Difuzno zagađenje koje potiče iz poljoprivrede 2. Zagađenje iz gradova
27	Zagađenje opasnim materijama (Q3)	1. Sredstva za zaštitu biljaka 2. Ostaci hormonskih sredstava 3. Medicinski ostaci
28	Hidromorfologija (Q4)	1. Uzdužni odbranbeni objekti 2. Uzdužni retentivni sistemi
Mađarska		
29	Zagađenje organskim supstancama (Q1)	Mikrobiološko zagađenje
30	Zagađenje nutrijentima/hranjljivim materijama (Q2)	Poljoprivreda i upravljanje komunalnim otpadnim vodama
31	Zagađenje opasnim materijama (Q3)	Monitoring
32	Hidromorfologija (Q4)	Prekid kontinuiteta toka reke
33	Zagađenje organskim supstancama (Q1)	Neadekvatno prečišćene otpadne vode
34	Zagađenje nutrijentima/hranjljivim materijama (Q2)	Komunalno i industrijsko zagađenje iz procesa prerade mesa
35	Zagađenje opasnim materijama (Q3)	- Zabrana tehnologija koje uključuju cijanid - Rekultivacija površinskih kopova
36	Zagađenje organskim supstancama (Q1)	- Uklanjanje materija opasnih po zdravlje - Smanjenje zagađenja iz poljoprivrede - Pобољшanje ekološkog statusa
37	Zagađenje nutrijentima/hranjljivim	Zahteva posebnu pažnju. Kako bi se zaštitila voda za piće, kanalizacioni ispusti ispod naselja moraju se ukloniti,

Prilog B: Pregled odgovora i komentara

Br	Ref.	Komentar: Ključna pitanja?
	materijama (Q2)	koncentracija organskih materija u površinskim vodama mora biti umanjena a treba i aktivno raditi na promovisanju alternativnih mogućnosti njihovog korišćenja
38	Zagađenje opasnim materijama (Q3)	Što se tiče opasnih materija koje potiču iz industrije, potrebno je napraviti pregled industrijskih tehnologija i alternativnih mogućnosti kako bi se pronašla najbolja rešenja. U potencijalno kontaminiranim zonama potrebno je sprovesti predtretman atmosferskih voda pre njihovog daljeg korišćenja. Takođe, potrebno je raditi na korišćenju atmosferskih voda za navodnjavanje umesto njihovog brzog odvođenja, što je još uvek dominantan pristup u naseljenim mestima.
39	Zagađenje organskim supstancama (Q1)	Poljoprivreda
40	Zagađenje nutrijentima/hranjljivim materijama (Q2)	Poljoprivreda
41	Zagađenje opasnim materijama (Q3)	Industrijsko zagađenje
42	Hidromorfologija (Q4)	Zaštita od poplava
43	Zagađenje organskim supstancama (Q1)	1. Nепrečišćene otpadne vode 2. Zagađenja iz poljoprivrede 3. Neadekvatno prečišćene otpadne vode
44	Zagađenje nutrijentima/hranjljivim materijama (Q2)	1. Nепrečišćene ili neadekvatno prečišćene otpadne vode 2. Zagađenje koje potiče iz poljoprivrede
45	Zagađenje opasnim materijama (Q3)	1. Industrijske otpadne vode 2. Zagađenje koje potiče iz rudarstva 3. Otpad koji se nalazi u reci 4. Hemikalije koje potiču iz poljoprivrede
46	Hidromorfologija (Q4)	1. Nedovoljna povezanost rečnih tokova sa plavnim područjima 2. Osiguravanje slobodnog podužnog protoka 3. Regulacija vodotokova
47	Zagađenje organskim supstancama (Q1)	– Industrijsko zagađenje – Otpadne vode/kanalizacija – Biološko zagađenje
48	Zagađenje nutrijentima/hranjljivim materijama (Q2)	– Upravljanje kanizacionim sistemom – Poljoprivreda
49	Zagađenje opasnim materijama (Q3)	– Toksične hemikalije – Poteškoće u procesu razlaganja zagađujućih materija, pesticida, lekova, hormona
50	Hidromorfologija (Q4)	– Hidrotehničke/inženjerske intervencije – Preusmeravanje reka – Eksploatacija materijala iz rečnog korita – Prirodne promene
Srbija		
51	Zagađenje organskim supstancama (Q1)	Prečišćavanje komunalnih otpadnih voda
52	Zagađenje nutrijentima/hranjljivim materijama (Q2)	Smanjenje difuznih zagađenja
53	Zagađenje opasnim materijama (Q3)	Havarijska zagađenja izazvana nemarom; plavljenja kontaminiranih napuštenih objekata

Prilog B: Pregled odgovora i komentara

Br	Ref.	Komentar: Ključna pitanja?
54	Hidromorfologija (Q4)	Prekid veza između močvarnih terena i plavnih područja i nekontrolisano zahvatanje vode iz rečnog toka
55	Zagađenje organskim supstancama (Q1)	Tačkasti izvori zagađenja
56	Zagađenje nutrijentima/hranjljivim materijama (Q2)	Tačkasti izvori zagađenja i eutrofikacija
57	Zagađenje opasnim materijama (Q3)	Nedostatak znanja o izvorima zagađivanja
58	Hidromorfologija (Q4)	Promena rečne morfologije
59	Zagađenje organskim supstancama (Q1)	Prečišćavanje sanitarnih otpadnih voda i voda sa farmi
60	Zagađenje nutrijentima/hranjljivim materijama (Q2)	Već rečeno
61	Zagađenje opasnim materijama (Q3)	PCB (Polihlorovani bifenili)
62	Hidromorfologija (Q4)	Resatauracija prirodnog toka
64	Zagađenje organskim supstancama (Q1)	Uvođenje prečišćaća za otpadne vode
65	Zagađenje nutrijentima/hranjljivim materijama (Q2)	Smanjiti upotrebu veštačkih mineralnih đubriva i povećati korišćenje stajskog đubriva, čime će se smanjiti erozija zemljišta, odnosno spiranje nutrijenata zbog nedostatka humusa u zemljištu
66	Zagađenje opasnim materijama (Q3)	Unaprediti monitoring i doprineti transparentnosti rezultata kao i iznalaženje rešenja ovim problemima
67	Hidromorfologija (Q4)	U sve sektorske politike uključiti sektor zaštite prirode kako bi se postigao adekvatan stručan interdisciplinarni pristup u rešavanju problema koji dovode do hidromorfoloških promena
68	Zagađenje organskim supstancama (Q1)	Mikrobiološko zagađenje
69	Zagađenje nutrijentima/hranjljivim materijama (Q2)	Poljoprivreda i upravljanje komunalnim vodnim resursima
70	Zagađenje opasnim materijama (Q3)	Monitoring
71	Hidromorfologija (Q4)	Prekid kontinuiteta rečnog toka
72	Zagađenje organskim supstancama (Q1)	Istog značaja su i tačkasti i difuzni izvori zagađenja
73	Zagađenje nutrijentima/hranjljivim materijama (Q2)	Uticaji zagađenja nutrijentima
74	Zagađenje opasnim materijama (Q3)	Industrijske otpadne vode, pesticidi i druge hemikalije koje se koriste u poljoprivredi
75	Hidromorfologija (Q4)	Prekid kontinuiteta rečnog toka
76	Zagađenje organskim supstancama (Q1)	Neprečišćene otpadne vode iz domaćinstava, industrije i poljoprivrednih gazdinstava
77	Zagađenje nutrijentima/hranjljivim materijama (Q2)	Tačkasti izvori zagađenja
78	Zagađenje opasnim materijama (Q3)	Monitoring
79	Hidromorfologija (Q4)	Promena hidromorfoloških karakteristika usled antropogenih uticaja, t.j. posledice različitih hidrotehničkih mera
80	Zagađenje organskim	Zagađenje koje potiče od poljoprivrede

Prilog B: Pregled odgovora i komentara

Br	Ref.	Komentar: Ključna pitanja?
	supstancama (Q1)	
81	Zagađenje nutrijentima/hranljivim materijama (Q2)	Difuzni izvori zagađenja
82	Zagađenje opasnim materijama (Q3)	Toksične materije
83	Hidromorfologija (Q4)	Efekti hidromorfoloških promena na ekologiju i ekološki status rečnih (eko)sistema
84	Hidromorfologija (Q4)	Eksploatacija šljunka iz rečnog korita
Ostali		
85	Zagađenje organskim supstancama (Q1)	<ul style="list-style-type: none"> - Rast gradskog stanovništva i intenzivno stočarstvo najznačajniji su izvori zagađenja organskim supstancama, a klimatske promene samo pogoršavaju situaciju. Rast gradskog stanovništva i intenzivno stočarstvo uzrokuju, direktno ili indirektno, povećano ispuštanje otpadnih voda a stoga i povećanje količine organskih materija u rečnoj vodi. Kapaciteti reka za samoprečišćavanje zavisi od količine vode i prirodnog razlaganja koje vrše mikroorganizmi - Kao rezultat klimatskih promena sve su češće ekstremne vremenske prilike, što smanjuje kapacitet samoprečišćavanja. Tokom sušnih perioda znatno se smanjuje količina dostupnih površinskih voda dok istovremeno raste potreba za vodom za navodnjavanje i druge svrhe, što dovodi do smanjivanja količine vode u rekama - Povećane temperature vode tokom letnjih perioda ne samo da povećavaju koncentracije organskih materija u rekama (zbog smanjenog kapaciteta razgradnje) već i intenziviraju process eutrofikacije koji dovodi do mnogih štetnih posledica. - Pored toga, u slučajevima intenzivnih padavina događa se da postrojenja za prečišćavanje komunalnih otpadnih voda nemaju kapacitet da prihvate povećane količine otpadnih voda pa se one moraju pustiti direktno u reku. Takvi događaji mogu imati značajne negativne posledice na ekosisteme reka i jezera. Klimatske promene povećavaju učestalost ovakvih ekstremnih situacija
86	Zagađenje nutrijentima/hranljivim materijama (Q2)	<ul style="list-style-type: none"> - Zagađenje nutrijentima/hranljivim materijama predstavlja ozbiljan problem u slivu Tise i malobrojna su poboljšanja u oblasti smanjenja zagađenja iz difuznih izvora u poljoprivrednoj proizvodnji. Ovo bi trebalo smatrati prioritetom imajuću u vidu da azot i fosfor iz veštačkih đubriva koje biljke ne iskoriste završavaju u reci. Plavne površine nisu velike, zbog čega ne mogu da odigraju svoju ulogu prečišćivača. Proširivanje plavnih površina predstavlja vise-funkcionalnu meru i rešava mnoge probleme, a ne samo one koji se tiču hranljivih materija. (pogledati preporuke u okviru ostalih tačaka) - Takođe, još uvek su u prodaji deterdženti koji sadrže fosfor - Usled povećanja obima saobraćaja sve je veća količina azotnih oksida iz atmosfere. Postoje određeni pomaci u biološkom tretmanu otpadnih voda koji uključuje odstranjivanje azota i fosfora ali to još uvek nije postala praksa u slivu reke Tise - U slučaju ozbiljnih vremenskih nepogoda kao što su oluje (videti iznad, navedeno u okviru pitanja o zagađenju organskim materijama), može se desiti da postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda nemaju dovoljan kapacitet da

Prilog B: Pregled odgovora i komentara

Br	Ref.	Komentar: Ključna pitanja?
		prihvate tako naglo povećanu količinu vode, zbog čega se otpadna voda ispušta direktno u reke, bez ikakvog tretmana. Takođe, u slučaju različitih havarija duž rečnog toka (npr. kvarovi pogona i sistema za prečišćavanje) otpadne vode bez ikakvog tretmana završavaju u reci
87	Zagađenje opasnim materijama (Q3)	<ul style="list-style-type: none"> - Iz svega navedenog očigledno je da države u slivu Tise nemaju dovoljno podataka o obimu i efektima zagađenja supstancama koje su u upotrebi. Stoga prikupljanje dovoljne količine odgovarajućih podataka treba da se smatra prioritetom - Potrebno je primenjivati “zagađivač plaća” princip - Naglašavamo potrebu razvijanja predloga kako da monitoring bude potpuno ili delimično finansiran od strane zagađivača (industrije ili poljoprivrede)
88	Hidromorfologija (Q4)	<ul style="list-style-type: none"> - Prema mišljenju WWF, hidromorfološke promene na Tisi predstavljaju prioritetan problem. Nije ih moguće razvrstati po značaju, sve koje su navedene spadaju u značajna pitanja (prekid kontinuiteta reke, promene rečne morfologije, hidrološke promene i uticaju budućih infrastrukturnih projekata) jer su međusobno povezane. WWF smatra da među navedenim pitanjima hidromorfološke promene imaju prioritet (u poređenju sa ostala tri najznačajnija pitanja u upravljanju vodama – zagađenje organskim, hranjivim i opasnim materijama). Predlažemo da se upravljanju hidromorfološkim promenama prida veliki značaj na nivou sliva i da mogućnosti prekogranične saradnje zauzmu mesto na agendi država u slivu Tise u sledećem ciklusu izrade plana za upravljanje vodama u slivu reke Tise. Kako je potencijal za povratak u prirodno stanje duž Tise jako veliki a i sam povratak u prirodno stanje živih reka je brz, potrebno je implementirati efektivne pilot projekte u svim državama sliva Tise, i to ne samo na reci Tisi već i na njenim pritokama. Hidromorfološki problemi spadaju u pitanja čiji se osnovni uzrok može odrediti odgovarajućim uključivanjem zainteresovanih strana a zajedno sa njima moguće je i razviti i primeniti efektivne mere.

Prilog B: Pregled odgovora i komentara

Tabela 3.2 Program mera

Br.	Ref.	Komentar: Imate li još neki predlog?
Ukrajina		
1	Zagađenje organskim supstancama (Q1)	U skladu sa već navedenim, mere koje se odnose na otpadne vode i postrojenja za njihovo prečišćavanje; u gradovima su potrebni sistemi za prihvatanje atmosferske vode kako bi se, u slučaju jakih kiša, voda usmeravala u njih a ne u kanalizacioni sistem.
2	Zagađenje nutrijentima/hranjljivim materijama (Q2)	Navedene mere treba da uključe i mere za povećanje sposobnosti zemljišta i predela za upijanje i zadržavanje vode
3	Zagađenje opasnim materijama (Q3)	Potrebno je zatvoriti pogone koji stvaraju veliku količinu zagađujućih materija u slučaju kada kompanije nije u stanju da primeni napredne tehnologije (npr. Perechyn u šumarstvu i tome slično)
4	Hidromorfologija (Q4)	Ukloniti sve postojeće veštačke barijere koje ometaju migracije kako riba tako i drugih vodenih organizama
5	Zagađenje organskim supstancama (Q1)	Ove mere treba da budu prioritet
6	Zagađenje opasnim materijama (Q3)	Pre svega potrebno je izgraditi postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda
7	Zagađenje organskim supstancama (Q1)	Potrebna je podrška EU u rešavanju ovih problema
8	Zagađenje organskim supstancama (Q1)	Neophodne su investicije kako bi se rekonstruisali sistemi za snabdevanje vodom i kanalizacioni sistemi, kao i za nova postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda
Slovačka		
9	Zagađenje organskim supstancama (Q1)	Izgradnja velikih pogona za prečišćavanje otpadnih voda; Zaštita i revitalizacija močvarnih područja
10	Zagađenje nutrijentima/hranjljivim materijama (Q2)	Zaštita i revitalizacija močvarnih područja u slivu
11	Hidromorfologija (Q4)	Povećanje napora ka uspostavljanju kontinuiteta rečnog toka uklanjanjem barijera uz intenzivno obnavljanje morfologije i bočne povezanosti i revitalizaciju močvarnih područja
12	Zagađenje organskim supstancama (Q1)	Obaveza planiranja investicija u izgradnju postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda u državnom budžetu a ne samo "na papiru"
13	Zagađenje opasnim materijama (Q3)	Utvrđiti ko ispušta opasne materije, uključujući vrstu i količinu
Rumunija		
14	Zagađenje opasnim materijama (Q3)	Ne postoji odgovarajući monitoring ostataka hormonskih i farmaceutskih preparata, tako da je nemoguće proceniti obim problema
15	Hidromorfologija (Q4)	1. Ubrzati završetak planiranih radova 2. Potrebno je znatno više radova na obnavljanju plavnih područja
Madarska		
16	Zagađenje organskim supstancama (Q1)	Investicije za prikupljanje i prečišćavanje komunalnih otpadnih voda, prikupljanje i prečišćavanje otpadnih voda iz naselja, umesto velikih investicija
17	Zagađenje nutrijentima/hranjljivim materijama (Q2)	Prevenција

Prilog B: Pregled odgovora i komentara

Br.	Ref.	Komentar: Imate li još neki predlog?
18	Zagađenje opasnim materijama (Q3)	Videti iznad
19	Hidromorfologija (Q4)	U skladu sa našim postojećim znanjem: upravljanje retenzijama, upravljanje vodama, program očuvanja močvarnih područja i staništa
20	Zagađenje organskim supstancama (Q1)	<ul style="list-style-type: none"> – Sistemi za prečišćavanja otpadnih voda moraju obuhvatiti i pročišćavanje prerađene vode u slučaju da se pražnjenje vrši u recipijente manjeg kapaciteta – Pored toga, voda za navodnjavanje koristi se u poljoprivredi – Preporučujemo da se uporedo sa korišćenjem otpadnih voda radi i na izgradnji postrojenje za njihovo prečišćavanje. Ovim će se smanjiti opterećenje na recipijente i postići održivo upravljanje vodama – Problem suša ne može se ignorisati
21	Zagađenje nutrijentima/hranjljivim materijama (Q2)	Razvoj tehnologija prečišćavanja nije zadovoljavajući, u slučaju ponovnog korišćenja komunalnih otpadnih voda one posle tretmana moraju biti skoro-pa-prirodne po karakteristikama
22	Zagađenje opasnim materijama (Q3)	<ul style="list-style-type: none"> – Postoji potreba za tehnološkim promenama i smanjenjem nivoa opasnih materija – Ovo podrazumeva i znatno veće troškove monitoringa
23	Hidromorfologija (Q4)	Bilo bi dobro značajno povećati stepen zadržavanja vode u retenzijama. Trenutna plavna područja čine svega deset procenata nekadašnjih. Verujem da bi prirodne retenzije mogle biti mnogo efektivnije kada bismo mogli razviti sisteme upravljanja vodama koji su profitabilniji od standardne obrade zemljišta. U ovom slučaju poljoprivrednici bi se dobrovoljno pridružili. Sve bi ovo moglo biti značajno podržano od strane države.
24	Zagađenje organskim supstancama (Q1)	Od posebnog je značaja ispitati proces donošenja odluka
25	Zagađenje nutrijentima/hranjljivim materijama (Q2)	Potrebno je širiti informacije o koristima promene namene zemljišta, pri čemu naročito poljoprivrednicima treba detaljno i sveobuhvatno objasniti ekonomsku stranu nove namene zemljišta
26	Zagađenje opasnim materijama (Q3)	Predložene mere su u osnovi dobre, ali postoje BAT (najbolje raspoložive prakse) i napredak industrijskih tehnologija je osnovni pravac razvoja, iako bi efektivnije bilo potpuno redizajnirati ekološke principe. Ovo bi moglo biti uključeno u nacrt, ali mislim da neće biti postignuto
27	Hidromorfologija (Q4)	Zemljište je najbolji rezervoar, obrada zemljišta treba da bude takva da smanji potrebu za rezervoarima.
28	Zagađenje organskim supstancama (Q1)	<ul style="list-style-type: none"> – Značajnija finansijska podrška – Profesionalno funkcionisanje sistema za prečišćavanje i njihova promocija – Efikasnija kontrola i primena postojećih zakona i regulativa
29	Zagađenje nutrijentima/hranjljivim materijama (Q2)	Povećana je količina nutrijenata i tamo gde već postoji kanalizacioni sistem. Treba poboljšati prečišćavanje otpadnih voda.
30	Zagađenje opasnim materijama (Q3)	<ul style="list-style-type: none"> – Bolja kontrola rudarskih aktivnosti – Rešenja u oblasti upravljanja otpadom
31	Hidromorfologija (Q4)	<ul style="list-style-type: none"> – Više pažnje treba dati regulaciji vodotokova jer oštećenje rečnog korita može dovesti do brojnih negativnih posledica – Primena retenzija u višenamenskim akumulacijama

Prilog B: Pregled odgovora i komentara

Br.	Ref.	Komentar: Imate li još neki predlog?
		– Najsavremeniji sistem brana sa ciljem rešavanja problema korišćenja voda, navigacije i zaštite prirode
32	Zagađenje nutrijentima/hranjljivim materijama (Q2)	Usaglasiti propise na međunarodnom nivou, sistem kontrole njihove primene
33	Zagađenje opasnim materijama (Q3)	Redovna kontrola kvaliteta vode uz mesečne specijalne mere inicirane u tokom narednog meseca
34	Hidromorfologija (Q4)	Ako akcije nisu preduzete potrebno je pripremiti izmenu planova
Srbija		
35	Zagađenje organskim supstancama (Q1)	Ako bi se ove mere primenile učinak bi bio vidljiv
36	Zagađenje nutrijentima/hranjljivim materijama (Q2)	Podizanje svesti i obuka farmera za kontrolu korišćenja veštačkih đubriva
37	Zagađenje opasnim materijama (Q3)	Konzervacija i revitalizacija kontaminiranih površina u zonama plavljenja
38	Hidromorfologija (Q4)	Intenziviranje mera za revitalizaciju plavnih zona i močvara i stroža kontrola nekontrolisanog zahvatanja vode
39	Zagađenje organskim supstancama (Q1)	Posebno u državama koje nisu članice EU uspostaviti zakonske odredbe i odgovarajuće kapacitete za njihovo sprovođenje
40	Zagađenje nutrijentima/hranjljivim materijama (Q2)	– Edukacija, širenje znanja, – Primena ekonomskih mera
41	Zagađenje organskim supstancama (Q1)	Uvesti primere dobre prakse za male prečišćivače da se organski supstrat koristi kao obnovljivi izvori energije (biogas)
42	Zagađenje organskim supstancama (Q1)	Potrebno je ovo postaviti kao prioritet i imati jasan plan (vremenski i prostorno defnisan) kao i inspeksijski podržanu primenu
43	Zagađenje nutrijentima/hranjljivim materijama (Q2)	Potrebno je jasno defnisati koje su to mere iz iskustva drugih i primeniti ih u svim oblastima
44	Zagađenje nutrijentima/hranjljivim materijama (Q2)	Uključiti mere za edukaciju poljoprivrednih zajednica
45	Zagađenje organskim supstancama (Q1)	Podizanje svesti o potrebama smanjenja zagađenja u uzvodnim delovima sliva
46	Zagađenje opasnim materijama (Q3)	Šira akcija sa ciljem smanjenja upotrebe opasnog otpada, npr. nepotrebnog korišćenja antibiotika, hormona i sl.; bolja kontrola njihovog odlaganja kako u pravnom tako i u organizacionom smislu
47	Hidromorfologija (Q4)	Mere za sprečavanje nekontrolisane eksploatacije šljunka
Ostali		
48	Zagađenje organskim supstancama (Q1)	(1) Promena ekonomskih politika – Troškovi korišćenja vode i troškovi zagađivanja moraju preciznije odražavati ekološke i društvene troškove. Potpuno pokrivanje troškova za usluge u vezi korišćenja vode osnovni je cilj i Okvirne directive o vodama (2) Na nivou sliva, kao i na nacionalnom i međunarodnom nivou, upravljanje vodnim resursima potrebno je sprovesti zajedno sa merama za adaptaciju na klimatske promene (3) Raspoloživost slatkovodnih resursa treba povećati, više slatke vode treba zadržati u prirodi promenom prirodnih mera

Prilog B: Pregled odgovora i komentara

Br.	Ref.	Komentar: Imate li još neki predlog?
		<p>koje će zadovoljiti ljudske potrebe i obogatiti biodiverzitet i stanista</p> <p>(4) Potrebna je primena širih plavnih zona (što se može postići njihovim proširivanjem i povezivanjem sa širim zonama) koje bi funkcionisale kao filter za prečišćavanje organskih materija u rekama</p> <p>(5) Podizanje ekološke svesti potrošača – povećanje zahteva za proizvodima u čijoj proizvodnji se koristi manje vode kako bi se redukovao vodeni stres</p> <p>(6) Pri planiranju pogona za prečišćavanje otpadnih voda uzeti u obzir povećan rizik od ekstremnih vremenskih prilika usled klimatskih promena</p> <p>(7) Pri planiranju u vodosnabdevanju računati na pitanja klimatskih promena (rast rizika od poplava, obimne poplave bujice). Ova pitanja intenziviraće konflikte među korisnicima, pa stoga korisnike treba stimulisati da dugoročno planiraju i da smanje potrošnju vode</p>
49	Zagađenje nutrijentima/hranjivim materijama (Q2)	<ul style="list-style-type: none"> – Da, neophodno je smanjiti zagađenje koje potiče od korišćenja đubriva u poljoprivredi. Neophodno je primeniti i mere kontrole difuznog zagađenja usled intenzivne poljoprivredne proizvodnje – Neophodno je primenjivati BAT³, ali to nije dovoljno pa stoga preporučujemo smanjenje količine veštačkih đubriva u slivu Tise a povećano korišćenje što prirodnijih tehnika obrade i prihrane zemljišta (stajnjak, tehnologije koje ne uključuju okopavanje, održiva proizvodnja u plavnim područjima itd.). Ove tehnike mogu da doprinesu zadržavanju većih količina voda u zemljištu. – Ovo zahteva intenzivnu komunikaciju i saradnju sa sektorom poljoprivrede. Sektori upravljanja vodama, poljoprivrede i zaštite prirode moraju definisati zajedničke mere kao i postaviti neophodne uslove za njihovu primenu u slivu reke Tise. Prema mišljenju WWF, ovi sektori bi trebalo da se slože o tome da se štetni efekti difuznog zagađenja nutrijentima mogu kontrolisati na najmanje dva načina: <ul style="list-style-type: none"> (1) Stimulisati poljoprivrednike da koriste tehnike obogaćivanja zemljišta i zadržavanja vode, i (2) Thnike koje su u skladu sa prirodom treba da budu prioritet u Zajedničkoj poljoprivrednoj politici 2020–2027 – Neophodno je primeniti mere predložene u finalnom dokumentu JOINTISZA projekta, ali smanjenje difuznog zagađenja predstavlja ključ smanjenja zagađenja na nivou celog sliva. Direktive i nacionalni propisi su neophodni ali ne i dovoljni, a sve institucije u upravljanju vodama treba da se zalažu za njihovu primenu i kontrolu. – Preporuke (kako za nacionalni tako i za međunarodni nivo): <ul style="list-style-type: none"> (1) Hitno osavremenjavanje postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda za uklanjanje azota i fosfora u celom slivu Tise (2) Zamena veštačkih đubriva biološkim tehnikama kao što su prekrivanje useva, izostanak okopavanja, korišćenje stajnjaka. Povećati područja na kojima se vrši eko-farming i

³ BAT - najbolje raspoložive prakse

Prilog B: Pregled odgovora i komentara

Br.	Ref.	Komentar: Imate li još neki predlog?
		<p>održiva proizvodnja na plavnim površinama.</p> <p>(3) Veći deo plavnih površina treba, kroz adekvatno planiranje korišćenja zemljišta, vratiti reci (pogledati prethodnu stavku) jer pored svih drugih korisnih efekata ova područja služe i kao filter nutrijenata.</p> <p>(4) Korišćenje zemljišta na takvim površinama treba prilagoditi rečnom statusu (poljoprivredna proizvodnja u plavnim područjima)</p> <p>(5) Treba potpuno zabraniti deterdžente koji sadrže fosfor</p>
50	Zagađenje opasnim materijama (Q3)	<p>Mere koje su predložene su veoma jasne i trebalo bi da su već godinama primenjivane. Mi predlažemo da se ne razvijaju samo predlozi mera već i strategije o tome kako da odgovorni sektori budu uključeni u primenu mera, razvoj programa monitoringa i njegovo finansiranje. Rizik od korišćenja opasnih materija je jako veliki pa je njegovo umanjivanje značajan javni interes. Upravo zbog toga u aktivnostima usmerenim na umanjivanje ovoga rizika treba angažovati sve odgovorne sektore na nivou rečnog sliva.</p>
51	Hidromorfologija (Q4)	<p>Smanjenje obima postojećeg diskontinuiteta rečnog toka je prioritet i na Tisi i na njenim pritokama. Predlažemo da se postojeće barijere uklone ili učine propusnim, što će imati značajne efekte na migracije riba i kretanje sedimenata. Na nivou sliva reke Tise potrebno je napraviti listu prioriternih barijera (na osnovu nivoa njihovog štetnog uticaja) i mera koje je na njih neophodno primeniti a u skladu sa prioritizacijom. Mnoge mere su moguće, a predlažemo da ako prolazi za migraciju riba već postoje onda svi oni treba da su funkcionalni. Nivo ambicije za poboljšanje hidromorfologije na osnovu predloženih mera veoma je nizak. Mere za poboljšanje rečne morfologije planirane su na svega 5 vodnih tela, dok na ostalih 50+29 nikakve mere neće biti preduzimate. Ovo je nedovoljno ambiciozno, pa WWF savetuje da se poveća broj mera. Ponovno povezivanje potencijalnih močvarnih područja ima veliki značaj, a planovi su da se posle 2021. godine ponovo poveže svega 1655 ha. Značajna promena u pristupu potrebna je kako bi se izvršilo ovo ponovno povezivanje i davanje više mesta reci. Tih 1655 ha je jako mala površina u poređenju kako sa celokupnim slivom Tise tako i sa potencijalom za ponovno povezivanje. WWF predlaže da se načine koraci ka ponovnom aktiviranju inundacionih područja koja se nalaze u zoni branjenoj od poplava. Revitalizacija rečnog toka i ponovno povezivanje inundacionih zona (branjenih i nebranjenih) mogu biti ključne mere adaptacija na klimatske promene. Ove mere su i višefunkcionalne. Primena pregrada takođe ima veliki potencijal, pa WWF stoga sugeriše primenu prirodnih retenzija kao mere za zadržavanja vode. Ovo bi potencijalno imalo značajan pozitivan uticaj na rečnu morfologiju, na vrste i staništa koja se vezuju za plavna područja. Zahvatanje vode ima relativno mali efekat na hidromorfologiju i više se tiče problematike količine vode. Obim zahvatanja vode uvek mora da bude u skladu sa minimalnim potrebama za vodom svih staništa koja se nalaze uz reku.</p>

U svrhu analize i zaključaka od značaja za ceo sliv reke Tise, komentari koji se odnose i na SWMI

Prilog B: Pregled odgovora i komentara

i na Zajednički program mera, razvrstani su i rezultati detaljno prikazani u Prilogu C, poglavlja 4.2.2 i 4.2.3.

Rezultati elektronskog upitnika pokazuju da na nivou celog sliva reke Tise 96% učesnika smatra da i zagađenje organskim materijama i zagađenje nutrijentima predstavljaju značajna pitanja u oblasti upravljanja vodama. Istovremeno, 85% učesnika značajnim pitanjem u oblasti upravljanja vodama smatra zagađenje opasnim materijama, dok 92% učesnika isti značaj pridaje hidromorfološkim promenama.

Upitani da prioritizuju identifikovana SWMI u oblasti upravljanja vodama, učesnici su predložili sledeće:

- Što se tiče zagađenja organskim materijama (OP), prečišćavanje komunalnih otpadnih voda smatra se najznačajnijim, a zatim slede poljoprivredne aktivnosti;
- Poljoprivredne aktivnosti i prečišćavanje sanitarnih voda identifikovani su kao najznačajnija pitanja vezano za zagađenje nutrijentima/hranjljivim materijama (NP);
- Što se tiče zagađenja opasnim materijama (HP), kontaminacija koja potiče iz industrije kao i odsustvo odgovarajućeg nadzora i kontrole smatraju se najznačajnijim pitanjima, a za njima slede rudarstvo i poljoprivredne aktivnosti; i
- Hidromorfološke promene naglašene su kao prioritetno pitanje koje može da utiče na status planom obuhvaćenih vodnih tela u slivu, zatim sledi prisustvo hidrotehničkih objekata i zahvatanje vode, kao i aktivnosti vezane za upravljanje poplavama.

Kada govorimo o Zajedničkom programu mera, 93% učesnika smatra da su predložene mere dovoljne za postizanje dobrog statusa po pitanju zagađenja organskim materijama, dok 70% učesnika smatra da su mere predložene za postizanje dobrog statusa u odnosu na zagađenja nutrijentima i opasnim materijama dovoljne. Istovremeno, svega 54% učesnika veruje da mere predložene u oblasti hidromorfologije mogu dati željene rezultata.

Što se tiče dodatnih mera koje treba preduzeti kako bi se poboljšao ili očuvao trenutni status voda, učesnici su naglasili sledeće:

- Vezano za zagađenje organskim materijama, jačanje pravnog i institucijalnog okvira navedeno je kao najznačajnija mera, a zatim slede mere koje se odnose na upravljanje komunalnim otpadnim vodama, podizanje kapaciteta i obrazovne aktivnosti, kao i ekonomske mere;
- Što se tiče mera koje se odnose na zagađenje nutrijentima, poboljšano upravljanje vodama kako u praksi, tako i u procesu donošenja odluka smatraju se najznačajnijom merom, zatim sledi razvoj i jačanje mera u poljoprivredi;
- Vezano za zagađenje opasnim materijama, poboljšano upravljanje vodama kako u praksi, tako i u procesu donošenja odluka smatraju se najznačajnijom merom, zatim sledi hitno poboljšanje postojećeg sistema nadzora; i
- Hidromorfološka pitanja treba rešavati intenzivnim korišćenjem prirodnih retenzija, posle čega treba da slede različite mere fokusirane na popravljivanje statusa i smanjenje uticaja postojećih hidromorfoloških promena u slivu reke Tise.

Svi učesnici smatraju količinu vode važnim pitanjem u celom slivu reke Tise, a njih 96% veruje da količinu vode treba uvrstiti među značajna pitanja u oblasti upravljanja vodama u budućnosti. Vezano za trenutni status voda, jedna trećina učesnika smatra da su postignuti rezultati dobri, jedna trećina ne zna, dok ostatak veruje da bi rezultati trebali biti mnogo bolji.

4 Prilog C: Rezultati elektronskog upitnika

4.1 Elektronski upitnik

Elektronski upitnik JOINTISZA projekta ima za cilj prikupljanje mišljenja i preporuka različitih zainteresovanih strana o problemima i rešenjima vezanim za značajnija pitanja u oblasti upravljanja vodama (SWMI) a time i ažuriranje Integralnog plana upravljanja vodama u slivu reke Tise (ITRBMP) u 2019. godini.

Ukupno 27 osoba popunilo je upitnik na temu značajna pitanja u oblasti upravljanja vodama (SWMI), koja predstavljaju glavne pritiske i mogu da dovedu do promene statusa površinskih voda na koje se fokusira ažurirani ITRBM plan. Pitanja i podaci prikazani su u Prilogu C ovoga izveštaja.

4.1.1 Ukrajina

U Ukrajini, svi učesnici misle da zagađenje organskim materijama i zagađenje nutrijentima predstavljaju važna pitanja i svi, osim jednog, veruju da su predložene mere dovoljne za očuvanje dobrog statusa. Što se tiče zagađenja opasnim materijama, 60% učesnika veruje da je to važno pitanje u slivu reke Tise a 80% njih predložene mere smatra dovoljnim za očuvanje dobrog statusa. Kada se govori o hidromorfologiji, 80% učesnika smatra to pitanje važnim i predložene mere dovoljnim.

Svi učesnici smatraju da je pitanje količine vode važno i da treba da bude uvršćeno među SWMI u budućnosti, pri čemu prioritet treba dati sledećim pitanjima: (i) havarijska zagađenja izazvana poplavama, (ii) uticaj klimatskih promena na opadanje nivoa vode i (iii) zagađenje iz aglomeracija i nastalih od industrijskih i poljoprivrednih aktivnosti. Trenutni status vodnih tela u slivu reke Tise uglavnom se smatra osrednjim rezultatom (60%), 20% učesnika veruje da bi rezultat trebalo da bude mnogo bolji dok 20% nema dovoljno informacija da bi donelo bilo kakav zaključak na ovu temu.

Kada govorimo o drugim pitanjima od značaja u slivu reke Tise, učesnici su naveli sledeće: (i) nedovoljna finansijska sredstva za sprovođenje aktivnosti koje su predviđene RBM planom, (ii) pristup Integralnom upravljanju, koji treba da uzme u obzir sve prirodne resurse i predele i razvoj specifičnih mera za svaki sliv i podsliv, u zavisnosti od njihove veličine, elemenata reljefa i ekonomskih aspekata kako bi se identifikovali svi korisnici zemljišta i (iii) upravljanje komunalnim otpadom.

4.1.2 Slovačka

U Slovačkoj, svi učesnici misle da zagađenje organskim materijama i zagađenje nutrijentima predstavljaju važna pitanja, i svi, osim jednog, veruju da su predložene mere dovoljne za očuvanje dobrog statusa. 50% učesnika veruje da je zagađenje opasnim materijama važno pitanje u slivu reke Tise, pri čemu svi učesnici smatraju predložene mere dovoljnim za očuvanje dobrog statusa. Što se tiče hidromorfologije, svi učesnici smatraju to pitanje važnim, dok 50% njih predložene mere smatra dovoljnim za očuvanje dobrog statusa.

Svi učesnici smatraju da je pitanje količine vode važno i da treba da bude uvršćeno među SWMI

Prilog C: Rezultati elektronskog upitnika

u budućnosti, pri čemu prioritet treba dati sledećim pitanjima: (i) suše i nestačica vode, uključujući klimatske promene, (ii) nedovoljna primena mera za retenziju voda i (iii) neophodnost uključivanja opština i institucija šumarstva u planirane aktivnosti. Svi učesnici smatraju da je postignuti status vodnih tela u slivu reke Tise dobar.

4.1.3 Rumunija

U Rumuniji, svi učesnici misle da su sva četiri identifikovana značajna pitanja (SWMI) važna, i svi, osim jednog, veruju da su predložene mere dovoljne za očuvanje dobrog statusa. Svi učesnici smatraju da je pitanje količine vode važno i da treba da bude uvršćeno među SWMI u budućnosti, pri čemu prioritet treba dati sledećim pitanjima: (i) hidromorfološki problem izazvani sprovođenjem mera zaštita od poplava, (ii) nestanak močvara, (iii) preterano zahvatanje vode, (iv) povećan obim navodnjavanja i (v) klimatske promene. Trenutni postignuti status vodnih tela u slivu reke Tise 50% učesnika smatra dobrim a 50% osrednjim, dok se nestanak šuma u slivu Tise takođe navodi kao značajno pitanje koje bi trebalo uzeti u obzir.

4.1.4 Mađarska

U Mađarskoj, 87,5% procenata učesnika smatra zagađenje organskim materijama i hidromorfologiju važnim pitanjima, dok svi učesnici to misle za pitanja zagađenja nutrijentima i zagađenja opasnim materijama. Mere predložene sa ciljem postizanja dobrog statusa koji se odnosi na zagađenje organskim i opasnim materijama dovoljnim smatra 50% učesnika, dok o merama koje se odnose na zagađenje nutrijentima to misli 62,5% učesnika. Svega 25% učesnika smatra da su predložene mere koje se odnose na hidromorfologiju dovoljne za postizanje dobrog statusa u slivu reke Tise.

Svi učesnici smatraju da je pitanje količine vode važno a njih 87,5% misli da treba da bude uvršćeno među SWMI u budućnosti, pri čemu prioritet treba dati sledećim pitanjima: (i) odgovarajuće upravljanje rizicima od poplava, upravljanje sušama i nestačice vode, (ii) smanjenje karakterističnih proticaja malih i srednjih voda, (iii) upravljanje čvrstim otpadom, (iv) havarijska zagađenja, (v) povećano zahvatanje površinskih i podzemnih voda, i (vi) nestanak močvara. Trenutni postignuti status vodnih tela u slivu reke Tise 50% učesnika smatra dobrim rezultatom, 12,5% učesnika veruje da bi rezultat trebalo da bude mnogo bolji, dok 12,5% nema dovoljno informacija da bi donelo bilo kakav zaključak na ovu temu.

Kada govorimo o drugim pitanjima koja bi trebalo uzeti u obzir, učesnici su naveli sledeće: (i) korišćenje zemljišta i prostorno planiranje, (ii) potreba za novim planom za upravljanje vodama u slivu reke Tise, (iii) demokratizacija odluka u oblasti upravljanja vodama i uključivanje istraživača, i (iv) konkurencija među korisnicima voda u poljoprivredi.

4.1.5 Srbija

U Srbiji, svi učesnici misle da zagađenje organskim materijama, zagađenje nutrijentima i hidromorfologija predstavljaju važna pitanja, dok 89% učesnika smatra važnim pitanje zagađenja opasnim materijama. Slično tome, 78% učesnika smatra predložene mere koji se odnosi na zagađenje organskim i opasnim materijama i na hidromorfologiju dovoljnim za postizanja dobrog statusa, dok 89% učesnika smatra dovoljnim mere koje se odnose na zagađenje nutrijentima.

Svi učesnici smatraju da je pitanje količine vode važno i da treba da bude uvršćeno među SWMI u budućnosti, pri čemu prioritet treba dati sledećim pitanjima: (i) suše i nestačice vode, (ii) poplave i suše, (iii) kvalitet i kvantitet vode, i (iv) uticaj klimatskih promena. Trenutni postignuti status vodnih tela u slivu reke Tise 67% učesnika smatra dobrim rezultatom, osrednjim ga smatra

Prilog C: Rezultati elektronskog upitnika

22% učesnika, dok njih 12% veruje da bi trebalo da bude mnogo bolji.

Kada govorimo o drugim pitanjima koja bi trebalo uzeti u obzir, učesnici su naveli sledeće: (i) zagađenja u podslivovima reke Tise, i (ii) odgovarajuće korišćenje zemljišta i prostorno planiranje.

4.1.6 Ostali

Aspekt koji se odnosi na ceo sliv komentarisao je jedan učesnik i pritom naglasio da su sva četiri pitanja (zagađenje organskim materijama, zagađenje nutrijentima, zagađenje opasnim materijama i hidromorfologija) važna a da su predložene mere nedovoljne za postizanje dobrog statusa.

Količina vode naglašena je kao važno pitanje koje treba uvrstiti među SWMI u budućnosti, pri čemu prioritet treba dati sledećim pitanjima: (i) nestašice vode, (ii) promena namene zemljišta i strateški pristup upravljanju prirodnim retenzijama, (iii) uticaj klimatskih promena na male vode. Trenutni postignuti status vodnih tela u slivu reke Tise smatra se osrednjim rezultatom.

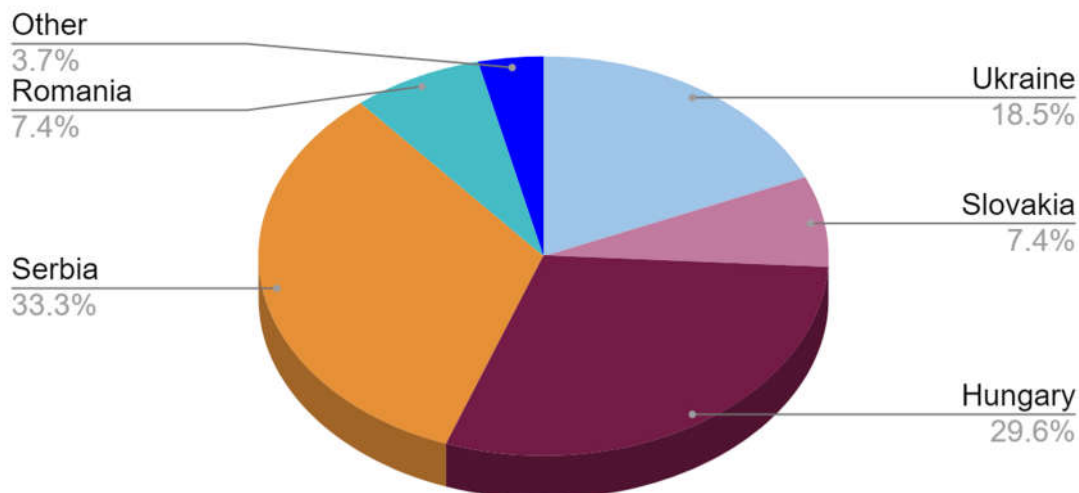
Kada govorimo o drugim pitanjima koja bi trebalo uzeti u obzir, navedena su sledeća: (i) unaprediti sistem upravljanja otpadom u uzvodnom delu sliva, (ii) neophodnost usaglašene prekogranične saradnje, (iii) treba unaprediti razmenu podataka među državama u hitnim slučajevima zagađenja Tise i posebno njenih pritoka, (iv) strateški pristup uključivanju svih značajnih sektora u procese planiranja i primene, i (v) izbegavati izgradnju riskantnih infrastrukturnih objekata uz reku kako ne bi došlo do pogoršanja stanja.

Prilog C: Rezultati elektronskog upitnika

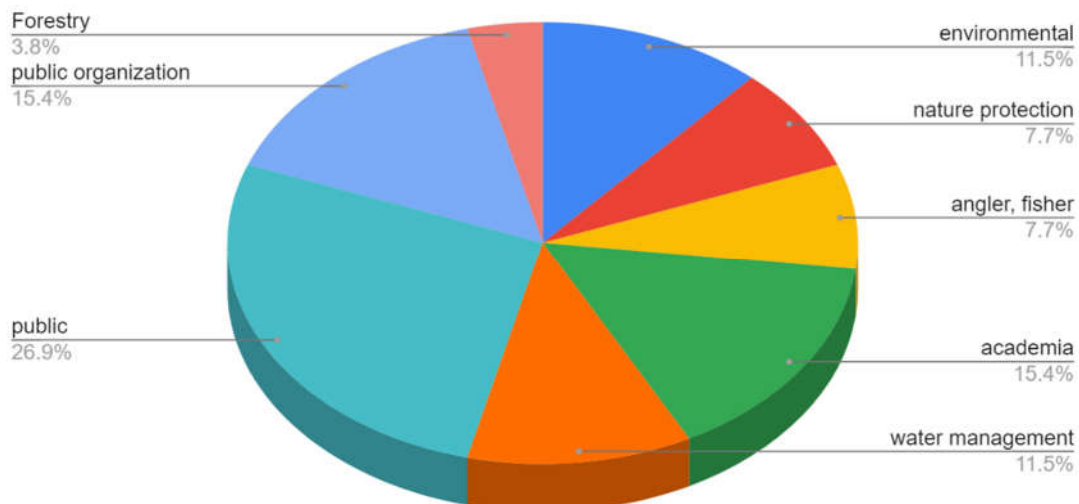
4.2 Grafički prikaz za nivo celoga sliva

4.2.1 Opšta pitanja

Grafik 1. Država

Grafik 2. Zainteresovana strana

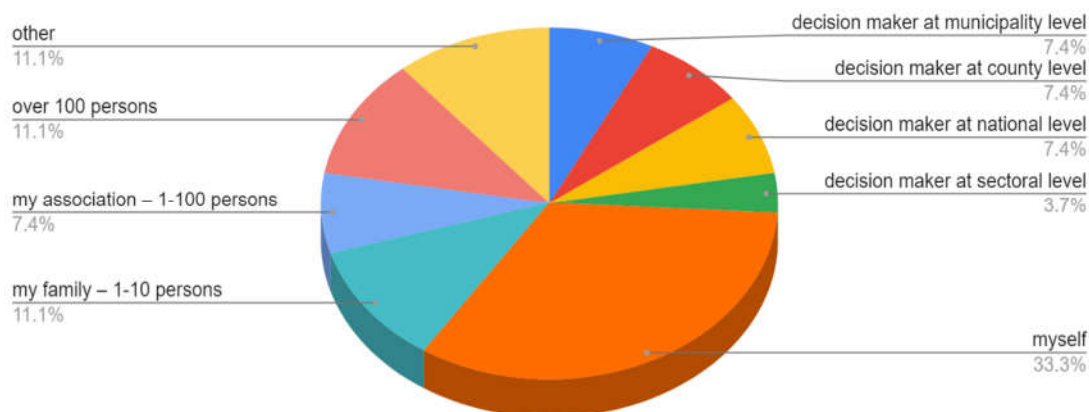

EN	RS
Water Management	Upravljanje vodama
Academia	Akademija
Natural protection	Zaštita prirode
Environmental protection	Zaštita životne sredine

EN	RS
Forestry	Šumarstvo
Public	Javnost
Public organization	Javna ustanova
Angler, Fisher	Ribolovac

Prilog C: Rezultati elektronskog upitnika

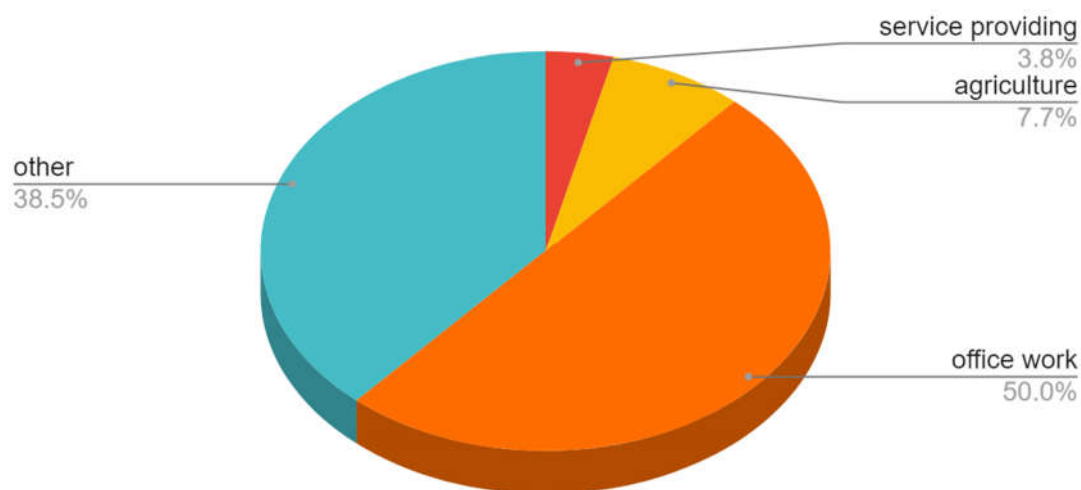
Grafik 3. Koliko osoba predstavljate

EN	RS
myself	sebe
my family – 1-10 persons	moju porodicu – 1-10 osoba
my association – 1-100 persons	udruženje čiji sam član – 1-100 osoba
over 100 persons	više od 100 osoba

EN	RS
decision maker at municipality level	donosilac odluka na opštinskom/lokalnom nivou
decision maker at county level	donosilac odluka na okružnom nivou
decision maker at national level	donosilac odluka na nacionalnom nivou
decision maker at sectoral level	donosilac odluka na sektorskom nivou

Grafik 4. Izvor prihoda

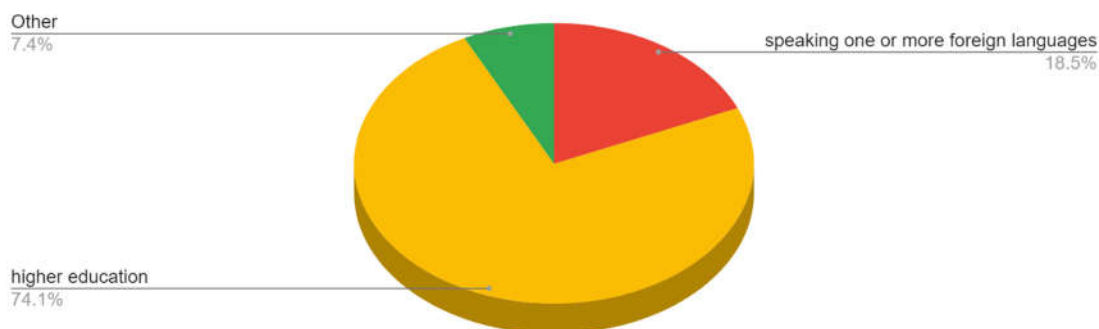

EN	RS
industry	industrija
service providing	uslužni sektor
agriculture	poljoprivreda

EN	RS
tourism	turizam
office work	kancelarijski posao
other:	ostalo:

Prilog C: Rezultati elektronskog upitnika

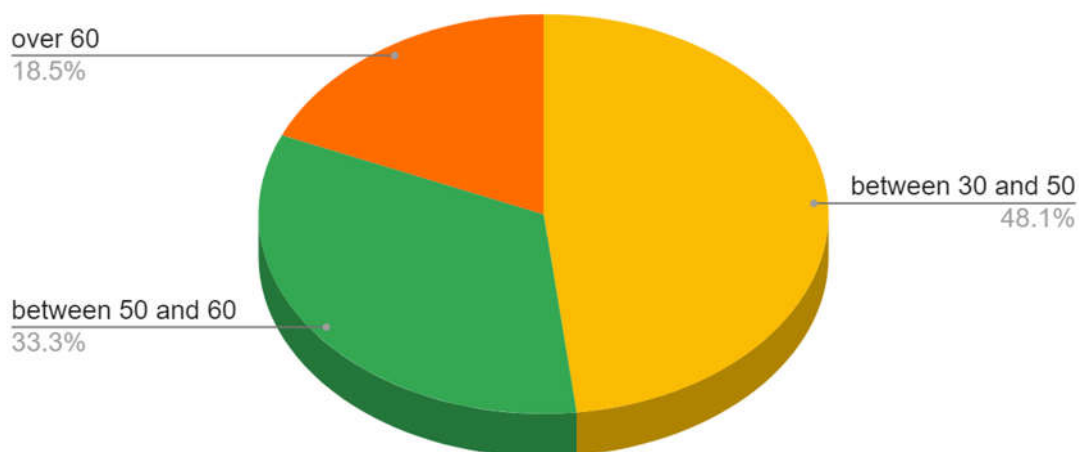
Grafik 5. Stepen obrazovanja

EN	RS
elementary school	osnovna škola
middle level	srednja škola

EN	RS
higher education	visoko obrazovanje
speaking one or more foreign languages	govorim jedan ili više stranih jezika

Grafik 6. Starost

EN	RS
under 18	ispod 18 godina
between 18 and 30	18 do 30 godina
between 30 and 50	30 do 50 godina

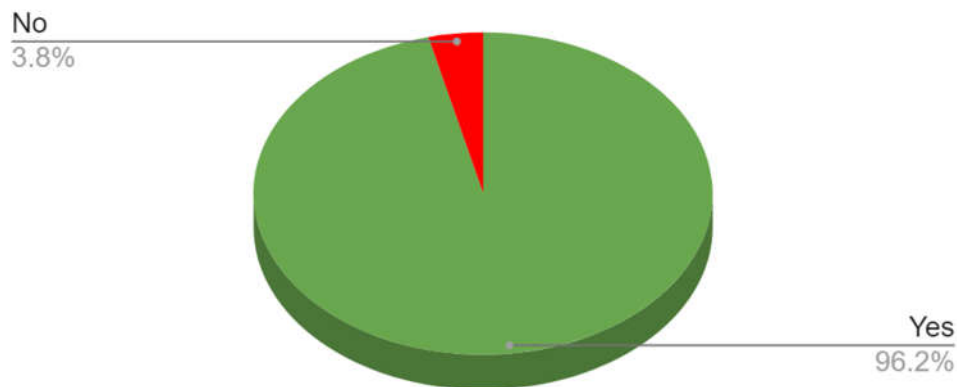
EN	RS
between 50 and 60	50 do 60 godina
over 60	preko 60 godina

Prilog C: Rezultati elektronskog upitnika

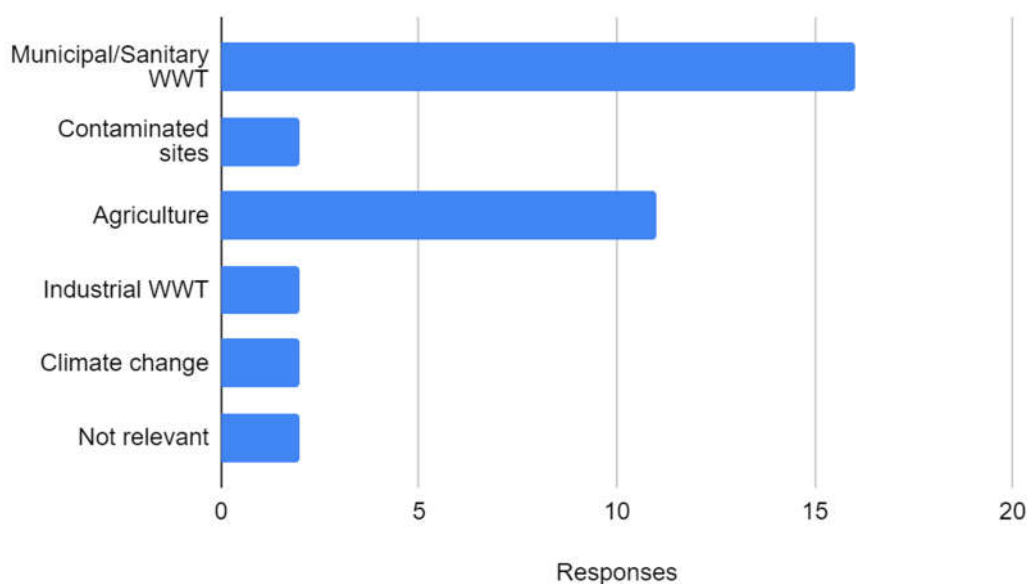
4.2.2 Najznačajnija pitanja u oblasti upravljanja vodama (SWMI)

1) Zagađenje organskim supstancama

Grafik 7. Da li smatrate da su pitanja zagađenja organskim supstancama navedena u izveštaju važna?

Grafik 8. Prioritetna pitanja u vezi zagađenja organskim materijama

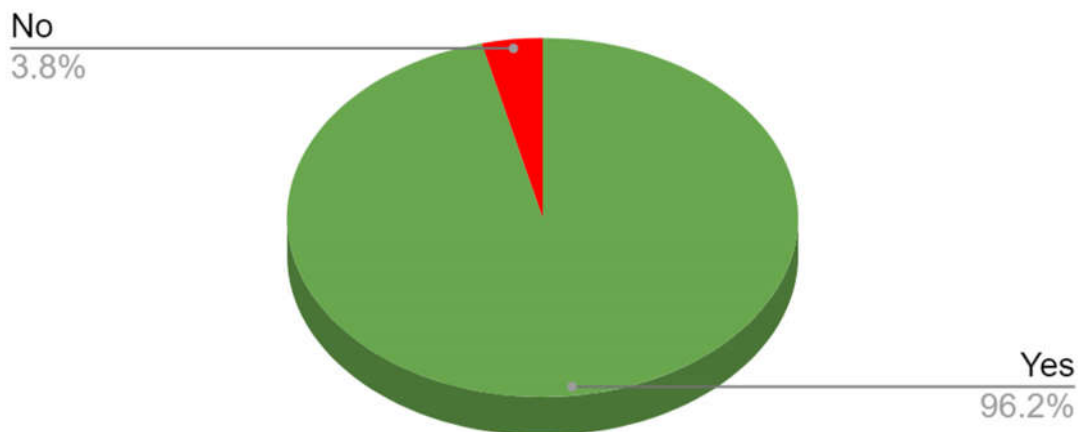

EN	RS	EN	RS
Municipal/Sanitary WWT	Postrojenje za prečišćavanje komunalnih/sanitarnih otpadnih voda	Industrial WWT	Postrojenje za prečišćavanje industrijskih otpadnih voda
Contaminated sites	Kontaminirane lokacije	Climate change	Klimatske promene
Agriculture	Poljoprivreda	Not relevant	Bez značaja

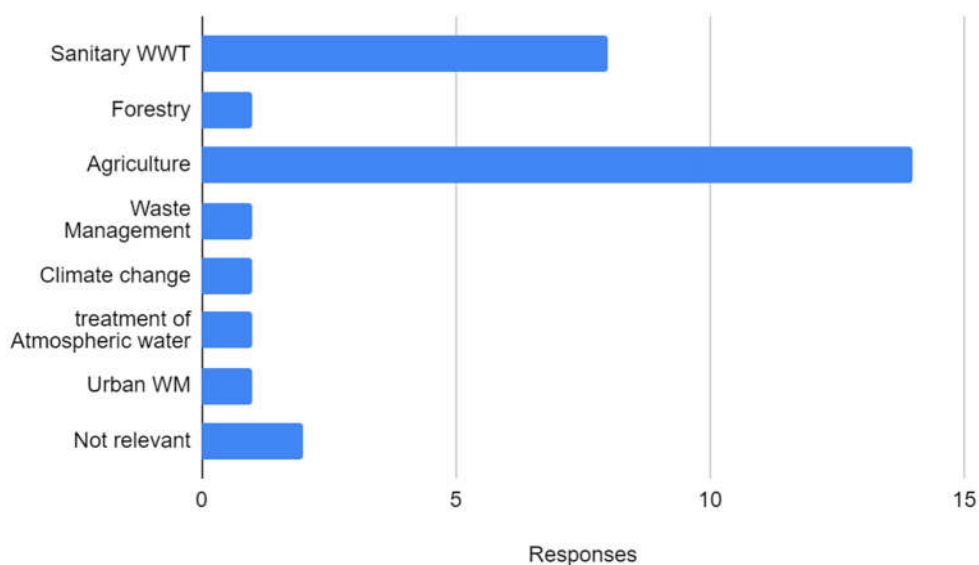
Prilog C: Rezultati elektronskog upitnika

2) Zagađenje nutrijentima/hranjljivim materijama

Grafik 9. Da li smatrate da su pitanja zagađenja nutrijentima/hranjljivim materijama navedena u izveštaju važna?

Grafik 10. Prioritetna pitanja u vezi zagađenja nutrijentima/hranjljivim materijama

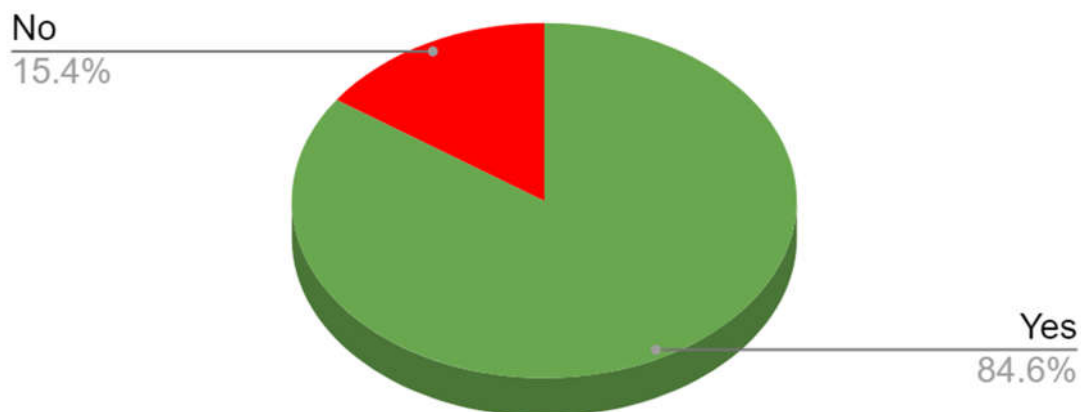
EN	RS
Municipal/Sanitary WWT	Postrojenje za prečišćavanje komunalnih/sanitarnih otpadnih voda
Forestry	Šumarstvo
Agriculture	Poljoprivreda
Waste management	Upravljanje otpadom

EN	RS
Climate change	Klimatske promene
Treatment of Atmospheric water	Prečišćavanje atmosferskih voda
Urban WM (Water Management)	Upravljanje vodama u gradovima
Not relevant	Bez značaja

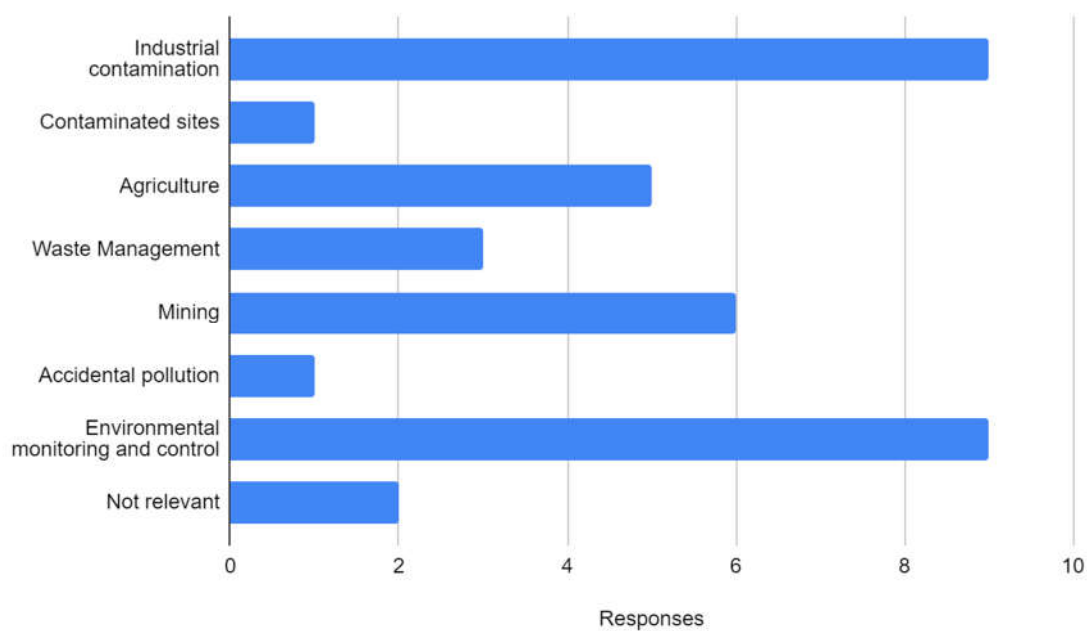
Prilog C: Rezultati elektronskog upitnika

3) Zagađenje opasnim materijama

Grafik 11. Da li smatrate da su pitanja zagađenja opasnim materijama navedena u izveštaju važna?

Grafik 12. Prioritetna pitanja u vezi zagađenja opasnim materijama

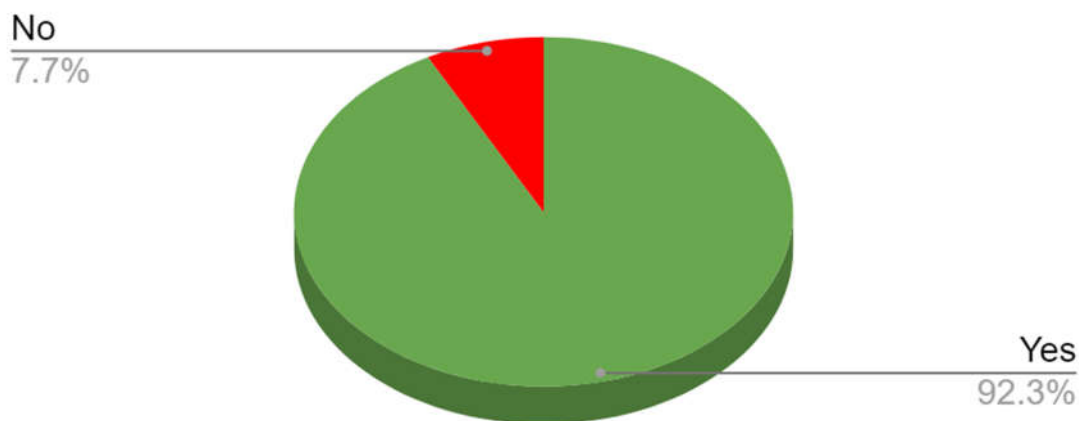
EN	RS
Industrial contamination	Industrijsko zagađenje
Contaminated sites	Kontaminirane lokacije
Agriculture	Poljoprivreda
Waste management	Upravljanje otpadom

EN	RS
Mining	Rudarstvo
Accidental pollution	Havarijska zagađenja
Environmental monitoring and control	Nadzor i kontrola u oblasti životne sredine
Not relevant	Bez značaja

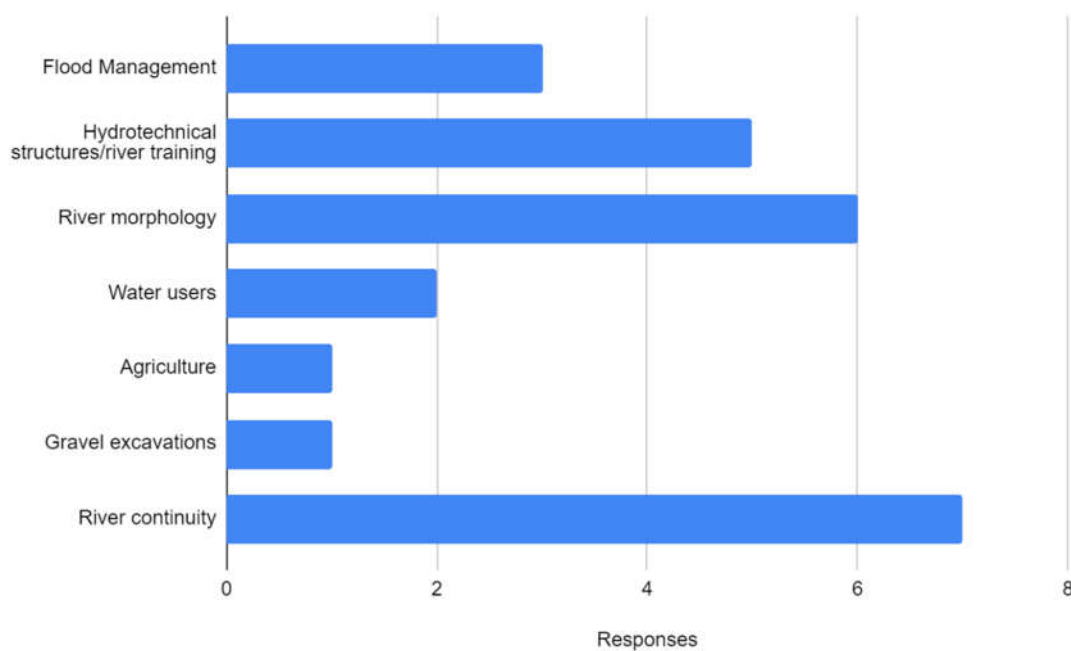
Prilog C: Rezultati elektronskog upitnika

4) Hidromorfologija

Grafik 13. Da li smatrate da su hidromorfološke promene navedene u izveštaju važne?

Grafik 14. Prioriteti među hidromorfološkim promenama

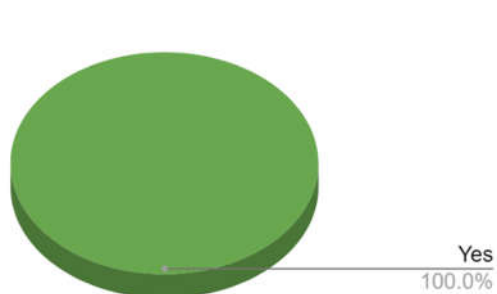
EN	RS
Flood management	Upravljanje poplavama
Hydrotechnical structures/river training	Hidrotehnički objekti / regulacija reka
River morphology	Rečna morfologija
River continuity	Kontinuitet rečnog toka

EN	RS
Water users	Potrošači vode
Agriculture	Poljoprivreda
Gravel excavations	Eksploatacija šljunka

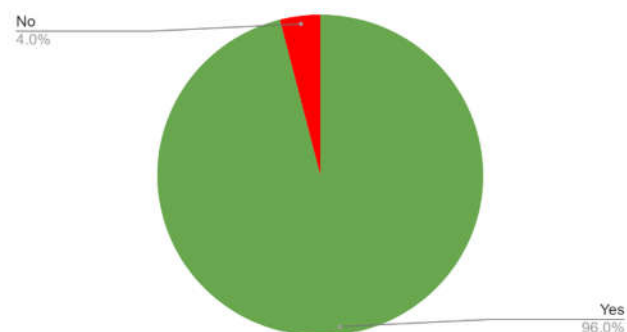
Prilog C: Rezultati elektronskog upitnika

5) Količina vode

Grafik 15. Da li smatrate da su pitanja količine vode navedena u izveštaju važne?

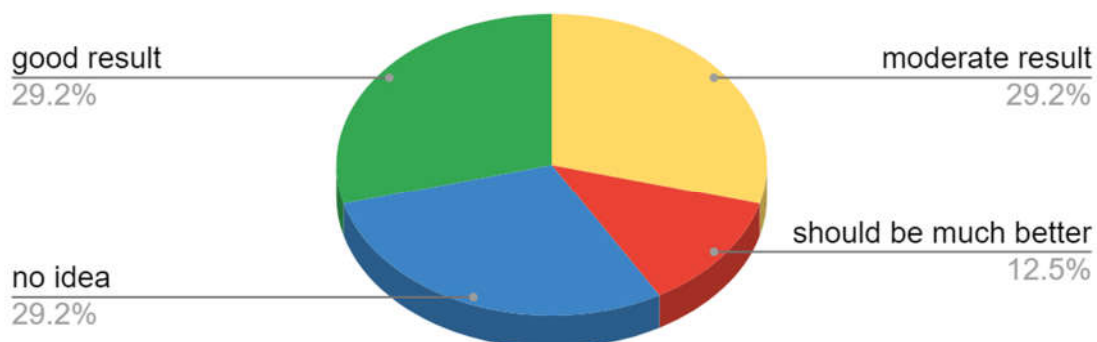

Grafik 16. Da li smatrate da pitanje količine vode treba da bude uvršteno među SWMI u budućnosti?

6) Vodni status

Grafik 17. Da li smatrate da je rezultat dobar?

EN	RS
Good result	Dobar rezultat
Moderate result	Osrednji rezultat

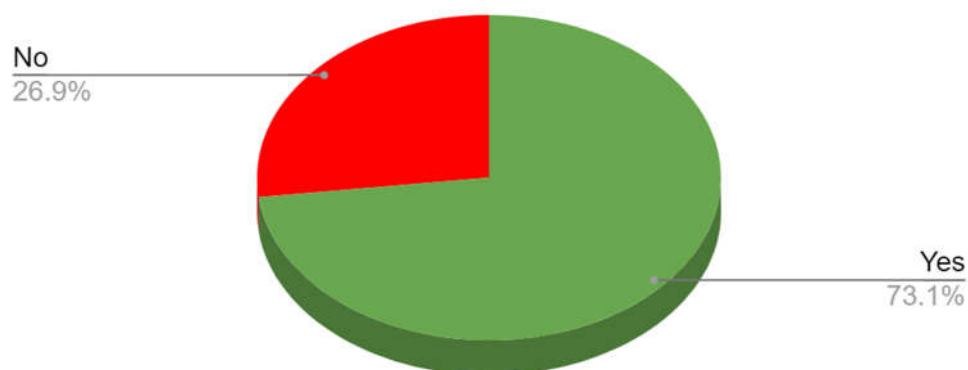
EN	RS
Should be much better	Trebalo bi da bude mnogo bolje
No idea	Ne zna

Prilog C: Rezultati elektronskog upitnika

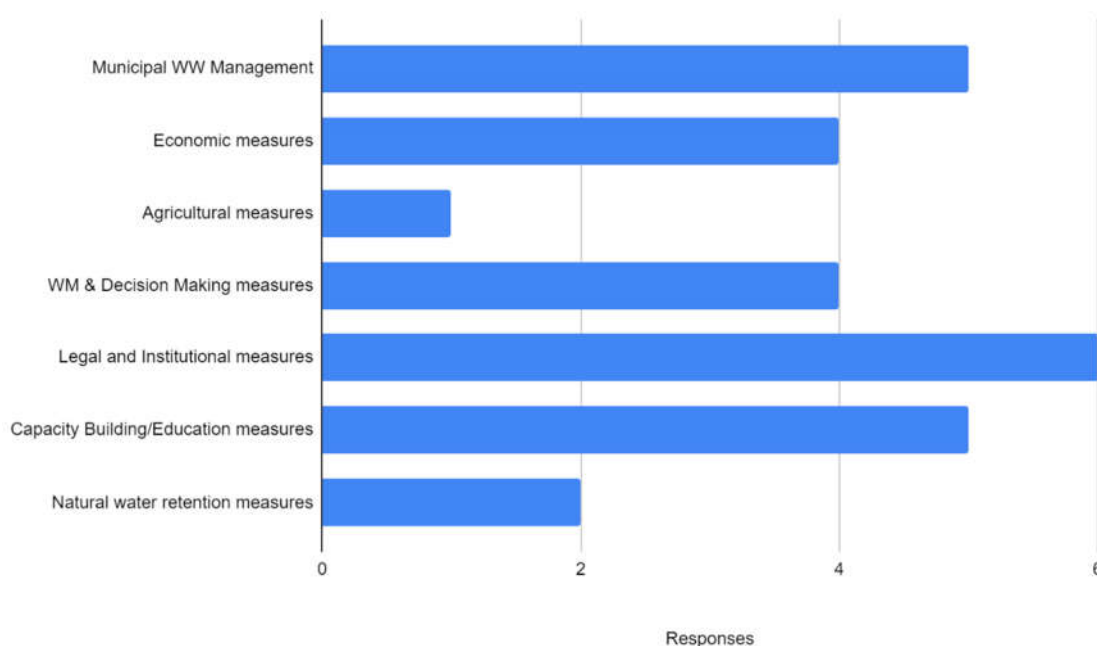
4.2.3 Program mera

1) Zagađenje organskim supstancama

Grafik 18. Da li smatrate da su predložene mere dovoljne za održavanje zagađenja organskim materijama u predviđenim okvirima?

Grafik 19. Ostali predlozi mera koje se odnose na zagađenje organskim supstancama

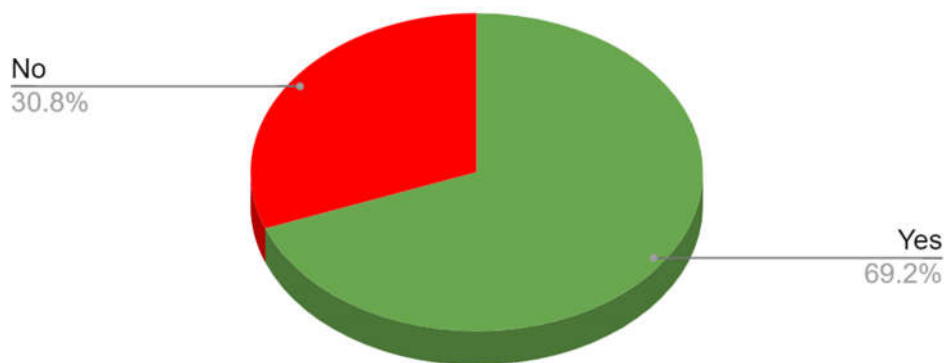
EN	RS
Municipal WW Management	Upravljanje komunalnim otpadnim vodama
Economic measures	Ekonomске mere
Agricultural measures	Poljoprivredne mere
WM & Decision Making measures	Mere koje se odnose na upravljanje vodama i donošenje odluka

EN	RS
Legal and Institutional measures	Pravne i institucionalne mere
Capacity Building/Education measures	Izgradnja kapaciteta/mere u obrazovanje
Natural water retention measures	Mere prirodnog zadržavanja vode

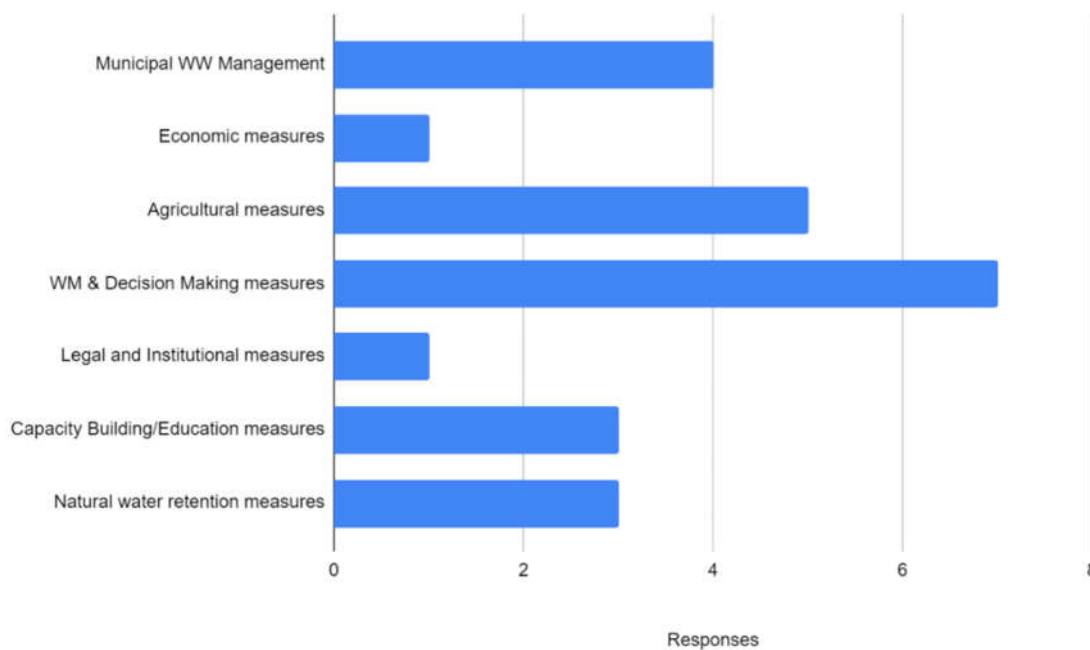
Prilog C: Rezultati elektronskog upitnika

2) Zagađenje nutrijentima/hranljivim materijama

Grafik 20. Da li smatrate da su predložene mere dovoljne za održavanje zagađenja nutrijentima/hranljivim materijama u predviđenim okvirima?

Grafik 21. Ostali predlozi mera koje se odnose na zagađenje nutrijentima/hranljivim materijama

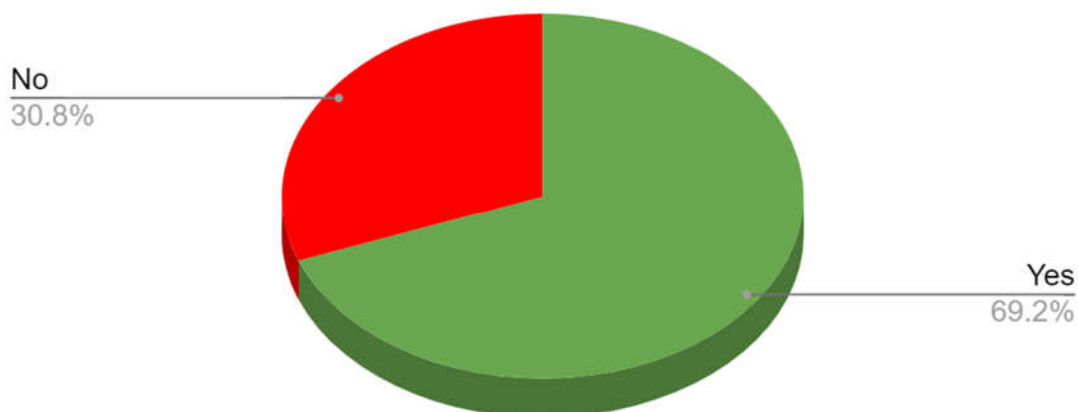
EN	RS
Municipal WW Management	Upravljanje komunalnim otpadnim vodama
Economic measures	Ekonomске mere
Agricultural measures	Poljoprivredne mere
WM & Decision Making measures	Mere koje se odnose na upravljanje vodama i donošenje odluka

EN	RS
Legal and Institutional measures	Pravne i institucionalne mere
Capacity Building/Education measures	Izgradnja kapaciteta/mere u obrazovanje
Natural water retention measures	Mere prirodnog zadržavanja vode

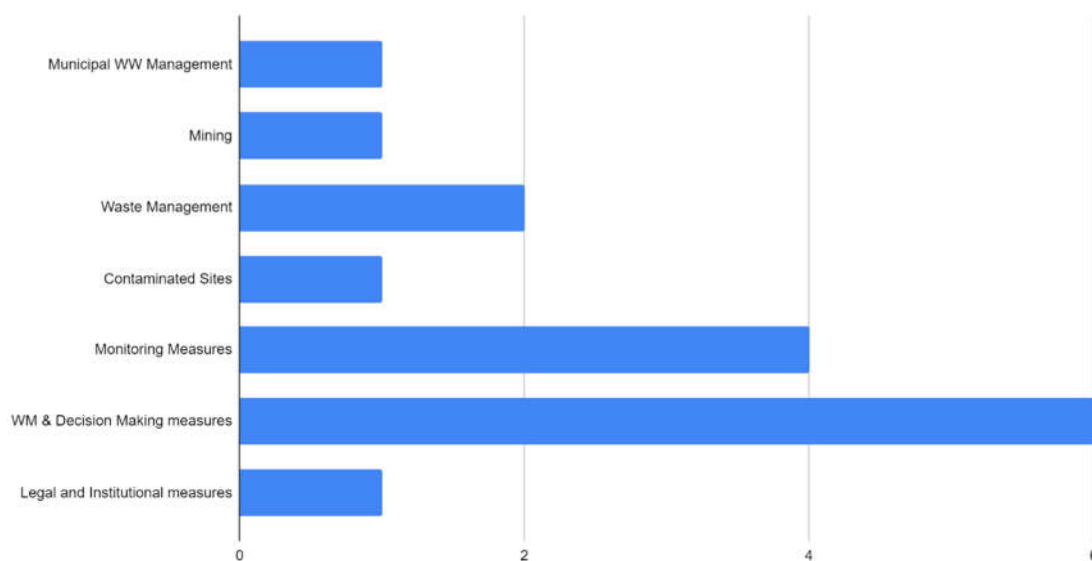
Prilog C: Rezultati elektronskog upitnika

3) Zagađenje opasnim materijama

Grafik 22. Da li smatrate da su predložene mere dovoljne za održavanje zagađenja opasnim materijama u predviđenim okvirima?

Grafik 23. Ostali predlozi mera koje se odnose na zagađenje opasnim materijama

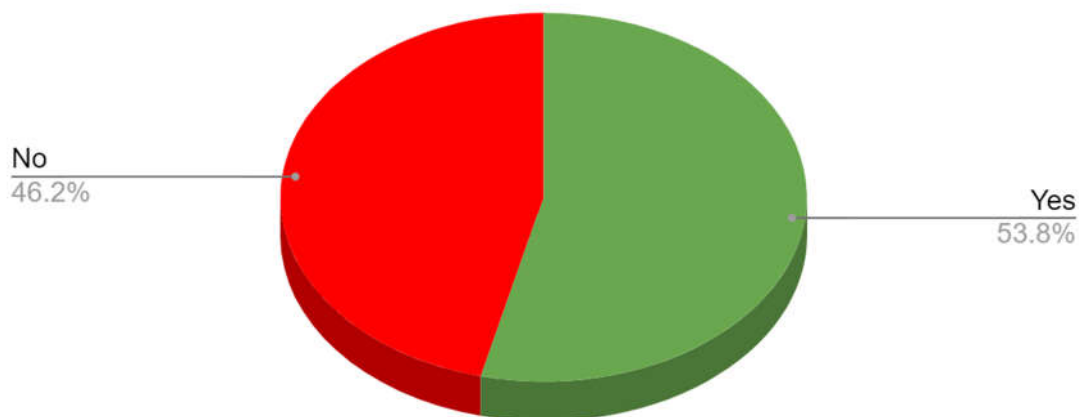
Responses

EN	RS	EN	RS
Municipal WW Management	Upravljanje komunalnim otpadnim vodama	Monitoring measures	Mere nadzora
Mining measures	Mere u rudarstvu	WM & Decision Making measures	Mere koje se odnose na upravljanje vodama i donošenje odluka
Waste management	Upravljanje otpadom	Legal and Institutional measures	Pravne i institucionalne mere
Contaminated sites measures	Mere na kontaminiranim područjima		

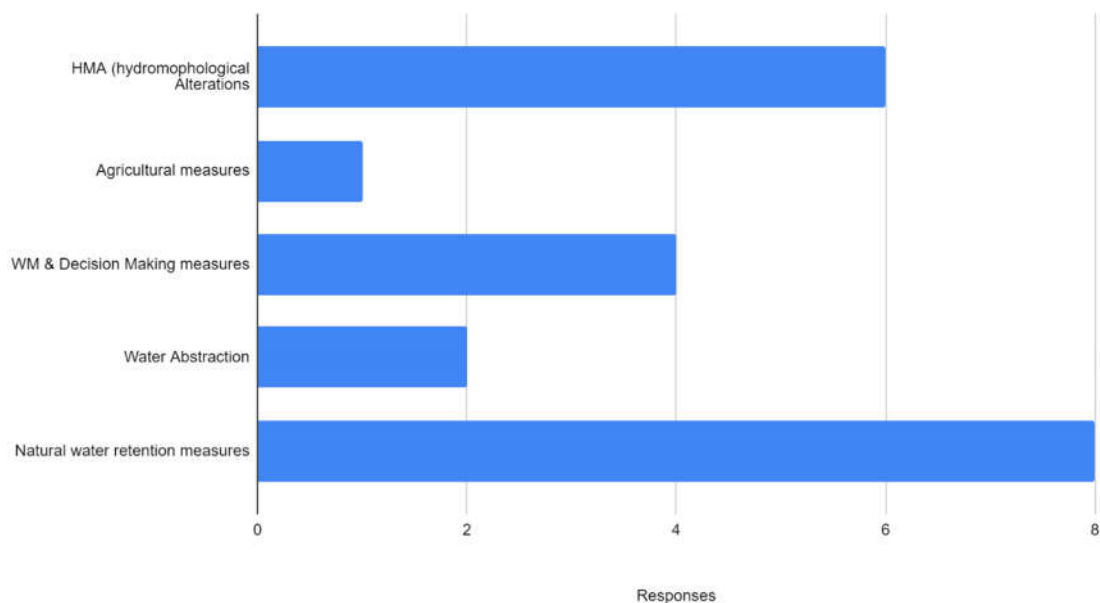
Prilog C: Rezultati elektronskog upitnika

4) Hidromorfologija

Grafik 24. Da li smatrate da su predložene mere dovoljne za održavanje hidromorfoloških promena u predviđenim okvirima?

Grafik 25. Ostali predlozi mera koje se odnose na hidromorfološke promene

EN	RS
HMA (hydromorphological Alterations) measures	Mere koje se odnose na hidromorfološke promene
Agricultural measures	Poljoprivredne mere
WM & Decision Making measures	Mere koje se odnose na upravljanje vodama i donošenje odluka

EN	RS
Water Abstraction measures	Mere koje se odnose na zahvatanje vode
Natural water retention measures	Mere prirodnog zadržavanja vode

Prilog D: Odgovori na elektronski upitnik

5 Prilog D: Odgovori na elektronski upitnik